

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 13.11.2007
KOM(2007) 697 galutinis

2007/0247 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

iš dalies keičianti Direktyvą 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos, Direktyvą 2002/19/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų sujungimo ir prieigos prie jų ir Direktyvą 2002/20/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimo

(pateikta Komisijos)

{SEK(2007) 1472}
{SEK(2007) 1473}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Siekiant didesnių investicijų į elektroninius ryšius, daugiau naujovių juose ir didesnės naudos vartotojams, Europos skaitmeninei ekonomikai reikia nuoseklios reguliavimo sistemos, kuri būtų veiksminga ateityje, orientuota į rinką ir išnaudotų sukurtos vidaus rinkos privalumus.

Šis pasiūlymas – tai vienas iš trijų teisės aktų reformos pasiūlymų, kuriuo siekiama iš dalies pakeisti dabartinę reguliavimo sistemą. Šiame pirmajame teisės aktų reformos pasiūlyme aptariamos Pagrindų direktyva¹, Leidimų direktyva² ir Prieigos direktyva³. Atskirame teisės aktų reformos pasiūlyme⁴ aptariami kitų dviejų direktyvų pakeitimai. Šiuos dokumentus papildė Reglamento, kuriuo įkuriamą naują Europos elektroninių ryšių rinkos instituciją pasiūlymas⁵. Kartu su trijų teisės aktų pasiūlymais pateikiami Poveikio vertinimas⁶ ir Komunikatas, nustatantis pagrindines politikos kryptis ir supažindinantis su viešųjų konsultacijų rezultatais⁷. Be to, Komisija priėmė antrą Rekomendacijų dėl atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų versiją, kuria remiantis rinkų, kurioms taikomas išankstinis reguliavimas, skaičius sumažinamas nuo 18 iki 7.

Šiuo teisės aktų reformos pasiūlymu siekiama pritaikyti e. ryšių reguliavimo sistemą e. ryšių sektoriui, kad jis taptų veiksmingesnis, sumažėtų administracinių išteklių ekonominiam reguliavimui įgyvendinti poreikis (rinkos tyrimo procedūra), o prieiga prie radijo dažnio taptų paprastesnė ir veiksmingesnė. Tai atitinka Komisijos Geresnio reglamentavimo programos tikslus; šia programa, kuri sudaro Komisijos bendrosios vidaus rinkos sukūrimo strategijos dalį, užtikrinama, kad teisinė intervencija išliks proporcinga siekiamiems politiniams tikslams. Konkrečiau, šiuo pasiūlymu siekiama trijų tikslų:

1. pereiti prie veiksmingesnio spektro valdymo ir taip palengvinti operatorių prieigą prie spektro bei skatinti naujoves;
2. užtikrinti, kad tais atvejais, kai reguliavimas būtinas, tiek operatoriai, tiek ir nacionalinės reguliavimo institucijos (NRI) jį galės taikyti veiksmingiau ir paprasčiau;
3. žengti lemtingą žingsnį siekiant nuoseklesnio ES taisyklių taikymo ir taip sukurti elektroninių ryšių vidaus rinką.

¹ 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos, OL L 108, 2002 4 24.

² 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/20/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimo, OL L 108, 2002 4 24.

³ 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/19/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir susijusių priemonių sujungimo ir prieigos prie jų, OL L 108, 2002 4 24.

⁴ KOM(2007) 698.

⁵ KOM(2007) 699.

⁶ SEK(2007) 1472.

⁷ KOM(2007) 696.

- **Bendrosios aplinkybės**

Komisija, įgyvendindama atnaujintą Lisabonos strategiją dėl ekonominio augimo ir darbo vietų kūrimo, 2005 m. birželį pasiūlė naują iniciatyvą – i2010: „Europos informacinė visuomenė augimui ir užimtumui skatinti“, kurioje pateikiamos plačios apimties politikos gairės atvirai ir konkurencingai skaitmeninei ekonomikai skatinti. Kuriant bendrą Europos informacijos erdvę, kuri yra viena iš pagrindinių i2010 iniciatyvos ramsčių, bene svarbiausia užduotis yra reguliavimo sistemos reforma. i2010 iniciatyvoje taip pat pabrėžiama, kad veiksmingiau valdant spektrą pagerėtų naujovių į IRT diegimas, o paslaugos Europos piliečiams taptų prieinamesnės.

Kaip reikalaujama geresnio reguliavimo principais, sistema turi būti periodiškai peržiūrima siekiant įsitikinti, kad joje atsižvelgiama į technologinį ir rinkos vystimąsi.

2006 m. birželį Komisija pateikė ataskaitą⁸ Europos Parlamentui it Tarybai dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų reguliavimo sistemos veikimo. Ataskaitoje pažymima, kad reguliavimo sistema suteikė akivaizdžią naudą, tačiau daugelis sektoriaus aspektų yra reguliuojama nacionaliniu lygmeniu, todėl elektroninių ryšių vidaus rinka dar nėra sukurta.

Ši padėtis skiriasi nuo padėties vystant technologijas ir plečiant rinkas, nes šiuo atveju nacionalinės sienos nėra svarbios ir bendrą reguliavimo metodą reikia taikyti visoje ES. Dėl dabartinio susiskaldymo sunku investuoti, o vartotojai ir operatoriai patiria žalą. Todėl reikalinga išsami reguliavimo sistemos reforma, kuri padėtų sustiprinti ir sukurti vidaus rinką.

- **Pasiūlymo srityje galiojančios nuostatos**

Šio pasiūlymo tikslas – iš dalies pakeisti tris direktyvas: Pagrindų, Leidimų ir Prieigos direktyvas.

- **Derėjimas su kitomis Europos Sąjungos politikos sritimis ir tikslais**

Pasiūlymu iš dalies pakeisti Pagrindų direktyvą saugumo ir vientisumo srityje siekiama sustiprinti dabartinių elektroninių ryšių tinklų ir sistemų atsparumą. Juo papildomas Pamatinis sprendimas 2005/222/TVR dėl atakų prieš informacines sistemas⁹, kuriame nustatoma, kad tam tikra veikla yra nusikalstama. Priėmus pasiūlymą iš dalies pakeisti Leidimų direktyvą nustatant bendrą atrankos procedūrą, palengvėtų leidimų konkrečioms visą Europą apimančioms palydovinio ryšio paslaugoms išdavimas, o tai atitiktų Europos kosmoso politikos tikslus¹⁰.

2. KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMAS

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Konsultacijų metodai, pagrindiniai tiksliniai sektoriai ir bendras respondentų apibūdinimas

⁸ KOM(2006) 334 galutinis.

⁹ OL L 69, 2005 3 16, p. 67.

¹⁰ Komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui „Europos kosmoso politika“, COM(2007) 212 galutinis, 2007 4 26).

2005 m. pabaigoje Komisijos tarnybos pradėjo iš dviejų etapų sudarytas konsultacijas. Pirmajame etape buvo paskelbtas kvietimas pateikti nuomones; šio etapo metu vyko viešosios konsultacijos su daugiau kaip 440 dalyvių (organizuotos 2006 m. sausį), gauta apie 160 suinteresuotųjų šalių pareiškimų. Kvietime pateikti nuomonę suinteresuotosios šalys buvo kviečiamos pateikti nuomonę bendromis, su elektroninių ryšių reguliavimu susijusiomis temomis. Į šias nuomones buvo atsižvelgta ruošiant 2006 m. birželio mėn. 29 d. Komisijos komunikatą dėl peržiūros¹¹, prie jo pridedamą tarnybų darbinį dokumentą ir poveikio vertinimą. Paskelbus šiuos dokumentus, buvo pradėtas antrasis iki 2006 m. spalio mėn. trukęs viešųjų konsultacijų etapas. 2006 m. spalį įvyko viešas seminaras, kuriame suinteresuotosios šalys galėjo pareikšti nuomonę dėl konsultacijų dokumentų. Buvo gauti 224 įvairių suinteresuotųjų šalių iš ES ir kitų valstybių atsakymai. 52 pramonės asociacijos, 12 prekybos asociacijų ir darbuotojų sąjungų bei 15 paslaugų gavėjų asociacijų pateikė komentarus raštu, tokius komentarus taip pat pateikė 18 ES valstybių narių ir Europos reguliuotojų grupė (ERG). Nuo 2006 m. lapkričio iki 2007 vasario mėn. Komisija, siekdama geresnio reglamentavimo ir ieškodama galimybių reguliavimo nenuoseklumams ir kliūtimis bendrojoje rinkoje sumažinti, toliau nagrinėjo ERG komentarus reguliavimo dialoge.

Atsakymų santrauka ir kaip į juos buvo atsižvelgta

Spektro valdymo ir rinkos peržiūrų suvienodinimo pasiūlymams pritarė daugelis valstybių narių ir pramonės atstovų. Daugelis pramonės atstovų pareiškimuose kvietė sukurti pagal rinkos dėsnius veikiančią elektroninių ryšių rinką. Kai kurie išreiškė susirūpinimą dėl galimos Komisijos priežiūros įgyvendinant priemones be nacionalinių reguliavimo institucijų ir dėl apeliacijos procedūros pakeitimų specifinių aspektų. Daugelis pritarė bendriems saugumo tikslams, tačiau mažiau kas sutiko su siūlomoms to tikslo įgyvendinimo priemonėmis). Nauji rinkos operatoriai ir ERG rekomendavo numatyti funkcinio atskyrimo galimybę. Aktyviai pritarta pasiūlymui, susijusiam su leidimais teikti paslaugas visoje Europoje. Šiame pasiūlyme atsižvelgta į viešųjų konsultacijų rezultatus.

• Praktinės patirties kaupimas ir taikymas

Susijusios mokslo ir (arba) kompetencijos sritys

- Tyrimas „Kitų elektroninių ryšių reguliavimo etapų parengimas – indėlis į elektroninių ryšių reguliavimo sistemos peržiūrą“ (*Preparing the next steps in regulation of electronic communications — a contribution to the review of the electronic communications regulatory framework*), Hogan & Hartson, Analysys, 2006.

Gautų ir panaudotų patarimų santrauka

Tyrime patvirtintas reguliavimo sistemos ir jos tikslų tinkamumas. Tačiau nustatyta, kad būtini kai kurie pakeitimai.

- Tyrime apibendrintai išanalizuoti kai kurie reguliavimo aspektai, įskaitant rinkos dalyvių požiūrį į vidaus rinkos kliūtis ir 7 straipsnyje numatytos rinkos tyrimo procedūros vertinimą. Tyrimuose pateikta daug rekomendacijų atlikti pakeitimus, pavyzdžiui, suvienodinti rinkos peržiūros procedūrą, pagerinti apeliacinių skundų nacionaliniuose teismuose procesą, tačiau nė vienoje rekomendacijoje nebuvo siūloma keisti sistemą iš esmės. Tyrime siūloma suteikti Komisijai veto teisę dėl priemonių taikymo tais atvejais,

¹¹ Žr. 8 išnašą.

kai jos yra svarbios vidaus rinkai, ir įtraukti funkcinio atskyrimo priemonę į NRI priemonių sąrašą.

Priemonės, kuriomis siekiama supažindinti visuomenę su ekspertų nuomone

Su tyrimo medžiaga galima susipažinti:

http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/library/ext_studies/index_en.htm#2006

• **Poveikio vertinimas**

2006 m. birželio mėn. poveikio vertinimo ataskaitoje pateikiama pirminė plačios apimties politikos variantų analizė. Atsižvelgiant į viešąsias konsultacijas, ši analizė buvo atlikta pakartotinai. Antrajame poveikio vertinime, paskelbtame kartu su dabartiniu pasiūlymu, daugiausia dėmesio skiriama labiau specifiniams ir labiausiai juntamą poveikį turintiems tų pasiūlymų variantams. Atliekant šį vertinimą, buvo ypač naudinga tinkamiausio spektro valdymo politikos varianto ekspertizė.

Siūlomi pakeitimai daugiausiai įtakos turėtų įmonėms (elektroninių ryšių sektoriaus senbuvams ir naujiems dalyviams, taip pat elektroninių ryšių paslaugas naudojančioms įmonėms), viešosioms administracijoms, piliečiams ir Europos visuomenei apskritai, nes jie visi yra elektroninių ryšių paslaugų gavėjai. Visų pirma šis pasiūlymas turės poveikį NRI, elektroninių ryšių tiekėjams ir transliuotojams. Ši grupė nėra vienybė: jos narių interesai dažnai gali būti skirtingi. Poveikio vertinimą rasite:

http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/library/public_consult/index_en.htm#communication_review

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

• **Siūlomų veiksmų santrauka**

Pasiūlymu siekiama atnaujinti ir iš dalies pakeisti Pagrindų, Leidimų ir Prieigos direktyvas.

Pagrindiniai siūlomi Pagrindų direktyvos pakeitimai yra šie:

- reformuoti spektro valdymą taikant Komisijos politikos metodą dėl spektro valdymo, nustatytą 2005 m. rugsėjo mėn. komunikate¹². Dėl technologinio vystymosi ir konvergencijos spektras tampa dar svarbesnis, tačiau valdant spektrą ES nebuvo atsižvelgta į jo pokyčius. Todėl reikia lankstesnio metodo, kuris leistų išnaudoti spektro ekonominį potencialą, o geriau naudojamas spektras visuomenei ir aplinkai suteiktų naudos.
- Nuosekliau reguliuoti elektroninių ryšių vidaus rinką. To bus galima pasiekti Komisijai griežčiau kontroliuojant nacionalinių reguliavimo institucijų priemonių taikymą, o šie Komisijos veiksmai bus derinami su aktyviu naujosios Elektroninių ryšių rinkos institucijos dalyvavimu 7 straipsnyje numatytoje procedūroje siekiant užtikrinti, kad bendra NRI patirtis būtų veiksmingai panaudota, ir į ją būtų visapusiškai atsižvelgta Komisijai priimanant galutinį sprendimą.

¹² KOM(2005) 400.

- Gerinti šių paslaugų saugumą ir vientisumą taip, kad tai būtų naudinga e. ryšių paslaugų gavėjams. Tai yra svarbiausia siekiant, kad įmonės ir piliečiai labiau pasitikėtų e. ryšių paslaugomis.

Pagrindiniai Leidimų direktyvos pasiūlymai yra šie:

- pritaikyti direktyvą naujai spektro politikai;
- sukurti veiksmingą leidimų naudotis spektru procedūrą įmonėms, kad jos galėtų teikti paslaugas visoje Europoje; ir
- užtikrinti sklandų perėjimą prie laisvos prekybos spektru.

Pagrindiniai pakeitimai Prieigos direktyvoje yra funkcinio atskyrimo priemonės, kurią Komisijai leidus (Komisija dėl to turi konsultuotis su institucija) gali taikyti NRI, įdiegimas.

• **Teisinis pagrindas**

EB sutarties 95 straipsnis.

• **Subsidiarumo principas**

Siekiant įgyvendinti siūlomus veiksmus, reikia iš dalies pakeisti dabartinę ES reguliavimo sistemą, o tai sritis, kurioje Bendrija jau pasinaudojo savo kompetencija. Dėl to šis pasiūlymas atitinka EB sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą. Be to, sistemos reguliavimo modelis yra pagrįstas decentralizuoto reguliavimo valstybėse narėse principu, įpareigojant nacionalines institucijas prižiūrėti nacionalines rinkas pagal bendrą principų ir procedūrų rinkinį.

• **Proporcingumo principas**

Šis pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, nes jame nustatomas mažiausias privalomas suvienodinimo lygis, o valstybės narės arba nacionalinės reguliavimo institucijos pačios renka siūlytą įgyvendinimo priemonę šiose srityse:

- supaprastintoje 7 straipsnio procedūroje numatomas operatorių ir NRI administracinės naštos koordinavimo metodas – tai sutampa su Komisijos geresnio reguliavimo politika ir tuo pačiu užtikrinama, kad pagrindinėse srityse, kuriose reikalingas nuoseklus vidaus rinkos reguliavimas, bus taikomas veiksmingas Bendrijos mechanizmas;
- saugumo ir vientisumo gerinimo priemonėse nenumatoma išsamių įpareigojimų ES lygmeniu, jomis tiesiog suteikiami papildomi vykdymo įgaliojimai NRI; o už šių aspektų veiksmingą reguliavimą atsako pačios valstybės narės.

Siūlomais pakeitimais nereikalaujama daugiau negu būtina šiam geresnio sektoriaus reguliavimo tikslui pasiekti. Dėl to šie pakeitimai atitinka EB sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą.

• **Pasirinktos priemonės**

Siūloma priemonė: direktyva.

Kitos priemonės nebūtų tinkamos, nes šio pasiūlymo tikslas – pakeisti tris galiojančias direktyvas.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio Bendrijos biudžetui.

5. PAPILDOMA INFORMACIJA

- **Administracinių išlaidų sumažinimas ir tvarkos supaprastinimas**

Siūloma net keletas pakeitimų, kuriais siekiama sumažinti NRI ir rinkos dalyvių administracinę naštą:

- Valdant spektrą lanksčiau, NRI lengviau atliktų administracines procedūras, o operatoriai ir vartotojai galėtų spektru naudotis paprasčiau. Siūlomas mechanizmas, kuriame reguliavimo apribojimai (pavyzdžiui, leidimų išdavimo sąlygos) būtų sumažinti iki minimumo.
- Priimtos nuostatos, kurios NRI leis laisviau taikyti įsipareigojimą pranešti Komisijai apie planuojamas priemones pagal Pagrindų direktyvos 7 straipsnį. Pranešant apie konkrečias planuojamas priemones (pavyzdžiui, apie priemones dėl stabilų rinkų arba informuojant apie nedidelius priemonių, apie kurias jau buvo pranešta, pakeitimus) bus galima naudoti sutrumpintą pranešimo formą, kurioje NRI tik informuos Komisiją apie ketinamą taikyti priemonę ir trumpai apibūdins jos turinį. Įdiegta leidimo nepranešti procedūra taikoma toms priemonių kategorijoms, kurios laikomos nesukeliančiomis konkurencijos problemų; pagal šią procedūrą NRI neprivalės pranešti Komisijai apie planuojamas priemones.

Be to, siūloma panaikinti kai kurias pasenusias nuostatas, įskaitant, pavyzdžiui, perėjimą nuo senosios 1998 m. sistemos prie 2002 m. sistemos palengvinančias priemones.

Pasiūlymas yra įtrauktas į Komisijos vykdomą *acquis communautaire* atnaujinimo ir paprastinimo bei jos Darbo ir įstatymų leidybos programą (nuoroda 2007/INFSO 001).

Kitame pasiūlyme rekomenduojama rinkų, kurioms gali būti taikomas išankstinis reguliavimas, skaičių sumažinti nuo 18 iki 7 iš dalies pakeitus Komisijos rekomendaciją dėl konkrečių rinkų.

- **Galiojančių teisės aktų panaikinimas**

Priėmus šį pasiūlymą, būtų panaikintas 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2887/2000 dėl atsietos prieigos prie vietinės linijos¹³.

- **Persvarstymo, keitimo, laikino galiojimo sąlyga**

Į keičiamas direktyvas jau yra įtrauktas straipsnis dėl reguliarios peržiūros.

¹³ OL L 336, 2000 12 30, p. 4

- **Atitikmenų lentelė**

Valstybės narės privalo Komisijai pateikti direktyvą perkeliančių nacionalinių teisės aktų tekstus ir tų nuostatų bei šios direktyvos atitikmenų lentelę.

- **Europos ekonominė erdvė**

Siūlomas teisės aktas yra svarbus EEE, dėl to jis turėtų būti taikomas ir EEE.

- **Išsamus pasiūlymo paaiškinimas**

1 straipsnis apima Pagrindų direktyvos pakeitimus.

Siūlomuose pakeitimuose aptariama:

Naujas spektro valdymo metodas

- 6 straipsnyje užtikrinama, kad valstybės narės, svarstydamos nuostatos, leidžiančios nukrypti nuo technologijos ir paslaugų neutralumo principų, galimybę, taip pat konsultuosis su suinteresuotomis šalimis.
- 8 straipsnio 1 dalyje išaiškinama dabartinė formuluotė.
- 9 straipsnyje, siekiant lanksčiau atsižvelgti į rinkos poreikius, įpareigojama laikytis technologijos neutralumo principo (9.3 straipsnis) ir įdiegiamas paslaugų neutralumo principas (9.4 straipsnis) su galimybe taikyti išimtis išskirtiniais atvejais, kaip antai siekiant bendro intereso tikslų. Galimybės prekiauti spektru principas gali būti taikomas bendrai nustatytoms dažnio juostoms (9b). Pakeitimuose taip pat numatomas pereinamojo etapo įvedimas (9.a straipsnis), o Komisijai suteikiama teisė taikyti įgyvendinimo priemonės, kurios leistų koordinuoti naujų principų (9c) taikymą vidaus rinkos tikslais, pasinaudojant komitologijos procedūra.

Vidaus rinkos stiprinimas ir nuoseklumo gerinimas

- 7 straipsnio 4 dalyje išplečiami Komisijos įgaliojimai prižiūrėti didelę galią rinkoje turinčioms įmonėms siūlomas NRI priemonės.
- 7 straipsnio 5 ir 7 dalies nuostatomis siekiama pagerinti reguliavimo vidaus rinkoje koordinavimą. Institucija turi patarti Komisijai.
- 7 straipsnio 5 dalyje ir 6 dalyje, 7a straipsnyje, 16 straipsnio 6 dalyje ir 7 dalyje supaprastinamos kai kurios rinkos peržiūros proceso procedūrinės sudedamosios dalys siekiant sumažinti neaiškumus rinkos dalyviams. 16 straipsnio 7 dalyje numatoma, kad Komisija, prižiūrint Institucijai, gali pati atlikti rinkos tyrimą, jei NRI labai vėluoja tai padaryti. 7 straipsnio 8 dalyje numatoma, kad Komisija, prižiūrint Institucijai, gali taikyti specialius įpareigojimus dėl pakartotinai praneštų planuojamų priemonių.
- 16 straipsnio 6 dalyje pateikiamas rinkų tyrimo tvarkaraštis.
- 10 straipsnio 4 dalyje išaiškinami Komisijos įgaliojimai dėl numeracijos, naudojamos teikiant tam tikras paslaugas vidaus rinkoje. Iš atvejo su „116“ numeriu paaiškėjo, kad

būtina suteikti Komisijai įgaliojimus dėl specialių numerių tarifų nustatymo. Institucija gali būti įpareigota įgyvendinti Komisijos priimtų priemonių taikymą.

- 15 straipsnio 4 dalis ir 16 straipsnio 5 dalis: tarpvalstybinių rinkų atveju Komisija nustatys didelę įtaką turinčias rinkoje įmones ir, atsižvelgdama į Institucijos nuomonę, skirs joms specialius įpareigojimus.
- 19 straipsnyje išaiškinami esami Komisijos įgaliojimai siekiant suvienodinti kai kurias sritis arba koordinuoti jas Bendrijos lygmeniu. Taip bus galima techninius reguliavimo klausimus ir besikeičiančios technologijos sukeltas problemas spręsti laiku ir koordinuotai, o ne priešokom.
- Naujajame 21a straipsnyje sustiprinami NRI vykdymo įgaliojimai.

Saugumo ir tinklo vientisumo gerinimas

- Įtraukiamas naujas skyrius dėl tinklų ir paslaugų saugumo ir vientisumo. Įpareigojimai šioje srityje sustiprinami siekiant užtikrinti patikimą ir saugų naudojimąsi e. ryšiais (13a straipsnio 1 dalis). Institucija prisidės prie atitinkamų techninių ir organizacinių saugumo priemonių derinimo teikdama Komisijai ekspertų patarimus. Naujose nuostatose vientisumo reikalavimai taikomi ne vien tik telefono tinklams, bet ir judriojo ryšio bei IP tinklams (13a straipsnio 2 dalis). 13b straipsnio nuostatose nacionalinėms reguliavimo institucijoms suteikiami įgyvendinimo įgaliojimai šioje srityje.

Reguliuotojų savarankiškumas, teisė pateikti apeliacinį skundą

- 3 straipsnio 3 dalyje sustiprinamas NRI savarankiškumas nustatant NRI vadovo atleidimo taisykles, apribojant galimą kitų valstybinių įmonių įtaką NRI kasdieniniam valdymui ir užtikrinant nepriklausomą NRI biudžetą ir pakankamai žmogiškųjų išteklių.
- 4 straipsnio 1 dalyje nustatomas mažiausias privalomas kriterijus (poreikis skubiai išvengti didelės ir nepataisomos žalos susijusiai šaliai) taikomas tuo atveju, kai norima, remiantis Europos Teisingumo Teismo nustatyta precedentų teise, sustabdyti NRA priemonės taikymą.
- 4 straipsnio 3 dalyje reikalaujama, kad valstybės narės pateiktų Institucijai ir Komisijai informaciją apie apeliacinius skundus.
- 5 straipsnio 1 dalyje suteikiama teisė nacionalinėms reguliavimo institucijoms gauti informaciją apie tinklo plėtrą (pavyzdžiui, apie NKT architektūrą), kuri gali turėti įtaką paslaugoms, didmeniniu lygiu teikiamoms konkurentams.

Direktyvos formuluočių techniniai pakeitimai

- 1 straipsnio 1 dalyje terminalų įrangą įtraukiama į Pagrindų direktyvos taikymo sritį. Tai atitinka atnaujintoje Universalųjų paslaugų direktyvoje siūlomus pakeitimus pagerinti e. prieinamumą neįgaliesiems paslaugų gavėjams.
- 2 straipsnyje keletas apibrėžčių atnaujinama (d ir e punktai) arba išaiškinama (b, q, r ir t punktai).

- 8 straipsnyje atnaujinami NRI tikslai, ypač susiję su pagyvenusio amžiaus paslaugų gavėjais arba socialinių poreikių turinčiais paslaugų gavėjais. g punkte aptariamos galutinių paslaugų gavėjų teisės informacinėje visuomenėje.
- 10 straipsnio 2 dalyje ištaisomi dabartinių formuluočių nenuoseklumai.
- 11 straipsnio nuostatomis palengvinamos galimybės bendrai naudotis įrenginiais ar nuosavybe ir palengvinamas inžinerinių darbų koordinavimas. Panaikinamos nuostatos, susijusios su 12 straipsnio 2 dalyje panaikintomis nuostatomis.
- 12 straipsnyje NRI įgaliojamos reikalauti, kad operatoriai dalytųsi kanalais ir įėjimais į pastatus. Šio pakeitimo tikslas – palengvinti investicijas į optinius tinklus, ypač ne miesto teritorijose.
- 14 straipsnio 3 dalis panaikinama, nes ji tapo nereikalinga. Klausimas dėl įtakos iš vienos rinkos į kitą išplėtimo turi būti sprendžiamas toje rinkoje, kurioje tokia įtaka jau pasireiškia.
- 20 straipsnyje išaiškinama, kad turinio tiekėjų (pavyzdžiui, transliuotojų) ir elektroninių ryšių paslaugų tiekėjų ginčai turi būti sprendžiami pagal 20 straipsnio nuostatas.
- 21 straipsnyje nurodoma, kad naujoji Institucija turės pateikti nuomonę nacionalinei reguliavimo institucijai (NRI) dėl reikalingų veiksmų; NRI į tokią nuomonę privalės atsižvelgti.
- Direktyvos I ir II priedai panaikinami, nes jie nėra būtini.

Pasenusių arba nebereikalingų nuostatų panaikinimas

- 18 straipsnio 3 dalies nuostata nebereikalinga.
- 27 straipsnio nuostata, susijusi su priemonėmis, palengvinančiomis perėjimą nuo senosios 1998 m. reguliavimo sistemos prie naujos 2002 m. sistemos. Ji dabar nebereikalinga ir gali būti panaikinta.

2 straipsnis apima Prieigos direktyvos pakeitimus.

Siūlomi šie pakeitimai:

- 5 straipsnio 4 dalis panaikinama, nes ji sutampa su kitomis nuostatomis.
- 7 straipsnio pasenusios nuostatos panaikinamos.
- 13a straipsnyje nacionalinės reguliavimo institucijos (NRI) įgaliojamos taikyti funkcinio atskyrimo priemonę ir nustatomos tokio taikymo aplinkybės, pirmiausia valdymo tvarka. Norint taikyti funkcinio atskyrimo priemonę, turi būti gautas išankstinis Komisijos sutikimas.
- 13b straipsnis susijęs su savanorišku funkcijų atskyrimu.
- 12 straipsnio 1 dalies f ir j punktai: f punkte išaiškinamos nuostatos dėl bendro naudojimosi įranga; j punkte uždraudžiama diskriminacija prisijungiant prie IP tinklo.

Techniniai pakeitimai padaryti šiuose straipsniuose: 5 straipsnio 2 dalyje (jos nuostatos perkeltos į 12 straipsnio 3 dalį, 2 dalies a punktą ir 4 dalį. Taip pat buvo atnaujinta nuoroda į Privatumo ir elektroninių ryšių direktyvą (8 straipsnio 3 dalis), o 6 straipsnio 2 dalies, 5 dalies ir 14 dalies tekstai pakeisti atsižvelgiant į naują Komitologijos sprendimą.

3 straipsnis apima Leidimų direktyvos pakeitimus.

Siūlomais pakeitimais siekiama:

Spektro reformos įgyvendinimas

- 5 straipsnyje: palengvinti prieigą prie spektro. Nekeičiant esamų nuostatų turinio, išaiškinamos nuostatos dėl spektro skyrimo transliuotojams. Nustatyta procedūra, kuri turėtų užtikrinti sklandų perėjimą (per 5 metus) į visapusišką prekybą spektru (5 straipsnio 2 dalis). Valstybės narės gali imtis priemonių spektro kaupimui išvengti (5 straipsnio 6 dalis).
- 5 straipsnio 2 dalyje, 6 straipsnyje, 7 straipsnio 3 dalyje ir priede: užtikrinti lankstesnį spektro naudojimą, t. y. įgyvendinti technologijos neutralumą (teisė naudotis spektro juostoje bet kokiomis technologijomis), paslaugų neutralumą (teisė naudotis spektru bet kokioms paslaugoms tiekti) ir teisė prekiauti spektru.

Visoje Europoje bendroms paslaugoms teikti naudojami dažniai ir numeriai

- 6a ir 6b straipsniuose: pagerinti prieigą prie spektro toms įmonėms, kurioms reikia vartojimo teisių visose valstybėse narėse (pavyzdžiui, palydovinio ryšio paslaugų tiekėjams), Komisija, padedant Ryšių komitetui, gali koordinuoti arba suvienodinti atskirų teisių suteikimo (II priedas), atrankos procedūrų ir įmonių atrankos sąlygas. Institucija teiks Komisijai nuomones. Šiais straipsniais bus pakeistas 8 straipsnis, kurio nuostatos nebuvo veiksmingos.

NRI vykdymo įgaliojimai

- 10 straipsnyje: sustiprinti NRI vykdymo įgaliojimus, nes tai padėtų veiksmingiau įgyvendinti reguliavimo sistemą.

Geresnis neįgalių galutinių vartotojų e. prieinamumas

- Priedo A.8 dalyje: užtikrinti prieigą neįgaliesiems paslaugų gavėjams suteikiant teisę NRI taikyti specifines bendrųjų leidimų išdavimo taisykles.

Geresnis skubios pagalbos ryšys visuomenei

- Priedo A.11a punkte: leisti nacionalinėms reguliavimo institucijoms (NRI) taikyti specifines bendrųjų leidimų išdavimo sąlygas, jei leidimai išduodami valdžios institucijoms, kad jos galėtų teikti ryšių paslaugas iškilus pavojaus grėsmei.

Kiti klausimai

- Priedo A.19 punkte: leisti nacionalinėms reguliavimo institucijoms (NRI) išduodant bendruosius leidimus taikyti specifinius autorių teisės ir intelektinės nuosavybės reikalavimus.

Direktyvos formuluočių techniniai pakeitimai

- Techniniai pakeitimai padaryti priedo 7 straipsnio 1 dalyje, 14 ir 14a straipsniuose. Nuorodos į senąją e. pranešimų privatumo direktyvą 97/66/EB pakeičiamos nuorodomis į naująją direktyvą (Direktyvą 2002/58/EB¹⁴).

4 straipsnyje panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2887/2000 dėl atsietos prieigos prie vietinės linijos.

Šis reglamentas buvo veiksmingas pradiniam rinkos atvėrimo etape. Pagal 2002 m. reguliavimo sistemą NRI, prieš pradėdamos taikyti reguliavimo priemones rinkose, pirmiausia turi atlikti jų tyrimą. Tačiau šis reglamentas tapo nereikalingu ir gali būti panaikintas.

5, 6 ir 7 straipsniai

5, 6 ir 7 straipsniai yra standartiniai procedūriniai straipsniai (perkėlimo, peržiūros, įsigaliojimo, ir t. t.).

I ir II priedai apima Leidimų direktyvos priedo pakeitimus.

¹⁴ 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva Nr. 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje, OL L 201, 2002 7 31, p. 37.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

dalies keičianti Direktyvą 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos, Direktyvą 2002/19/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų sujungimo ir prieigos prie jų ir Direktyvą 2002/20/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą¹⁵,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁶,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹⁷,

laikydami 251 straipsnyje nustatytos tvarkos¹⁸,

kadangi:

- (1) Galiojančią elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų reguliavimo sistemą sudaro šios penkios direktyvos: 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos¹⁹ (Pagrindų direktyva), 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/19/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir susijusių priemonių sujungimo ir prieigos prie jų²⁰ (Prieigos direktyva), 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/20/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimo²¹ (Leidimų direktyva), 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universaliųjų paslaugų direktyva)²² ir 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens

¹⁵ OL C [...], [...], p. [...].

¹⁶ OL C [...], [...], p. [...].

¹⁷ OL C [...], [...], p. [...].

¹⁸ OL C [...], [...], p. [...].

¹⁹ OL L 108, 2002 4 24, p. 33.

²⁰ OL L 108, 2002 4 24, p. 7.

²¹ OL L 108, 2002 4 24, p. 21.

²² OL L 108, 2002 4 24, p. 51.

duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje²³ (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių). Komisija turi reguliariai persvarstyti jų veikimą, siekdama visų pirma nustatyti, ar reikia jas pakeisti atsižvelgiant į technologijų ir rinkos pokyčius.

- (2) Todėl Komisija pateikė pirmines išvadas 2006 m. birželio 29 d. Komunikate Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl ES elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų reguliavimo sistemos persvarstymo. Remiantis šiomis pirminėmis išvadomis, buvo suorganizuotos viešosios konsultacijos, per kurias buvo nustatyta, kad vis dar nesukurta elektroninių ryšių vidaus rinka, todėl šį svarbų klausimą reikia spręsti. Pirmiausia nustatyta, kad suskaidyta ir nenuosekli nacionalinių reguliavimo institucijų veikla keltų pavojų sektoriaus konkurencingumui, o vartotojai nebegalėtų naudotis esminiais tarpvalstybinės konkurencijos privalumais.
- (3) Todėl ES elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų reguliavimo sistema turėtų būti reformuota tam, kad sugriežtinant pagrindinėse rinkose didelę rinkos įtaką turinčių operatorių reguliavimo mechanizmą Bendrijos lygmeniu būtų sukurta elektroninių ryšių vidaus rinka. Šiam procesui paspartinti [data] Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu Nr. [.../.../EB]²⁴ įsteigiama Europos elektroninių ryšių rinkos institucija (toliau – Institucija). Atliekant reformą taip pat reikia sudaryti veiksmingo spektro valdymo strategiją tam, kad būtų sukurta bendra Europos informacijos erdvė ir sustiprintos neigaliems paslaugų gavėjams skirtos nuostatos siekiant sukurti įtraukiąją informacinę visuomenę.
- (4) Kad nacionalinės reguliavimo institucijos pasiektų Pagrindų direktyvoje ir specifinėse direktyvose nustatytus tikslus, visų pirma susijusius su sąveika tarp galutinių paslaugos gavėjų, Pagrindų direktyvos taikymo sritis turėtų būti išplėsta: į ją turėtų būti įtraukti radijo ryšio įrenginiai ir telekomunikacijų galiniai įrenginiai, apibrėžiami 1999 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 1999/5/EB dėl radijo ryšio įrenginių ir telekomunikacijų galinių įrenginių bei abipusio jų atitikties pripažinimo²⁵, bei vartotojams skirti skaitmeninės televizijos įrenginiai.
- (5) Kai kurios apibrėžtys turėtų būti patikslintos arba pakeistos siekiant atsižvelgti į rinkos bei technologijų raidą ir tam, kad būtų pašalinti taikant reguliavimo sistemą nustatyti neaiškumai.
- (6) Siekiant užtikrinti veiksmingesnį reguliavimo sistemos taikymą, suteikti daugiau įgaliojimų reguliavimo institucijoms ir pagerinti jų sprendimų nuspėjamumą šioms institucijoms turėtų būti suteikta daugiau nepriklausomumo. Todėl nacionalinėje teisėje turėtų būti speciali nuostata tam, kad būtų užtikrinta, jog į nacionalinės reguliavimo institucijos atliekamas užduotis nebūtų kišamasi iš išorės ar nebūtų daromas politinis spaudimas, dėl kurio būtų apribotas institucijos sprendimų nepriklausomumas. Dėl išorės poveikio nacionalinis įstatymų leidžiamasis organas nėra tinkamas pagal šią reguliavimo sistemą veikti kaip reguliavimo institucija. Todėl iš anksto turėtų būti nustatytos nacionalinės reguliavimo institucijos vadovo

²³ OL L 201, 2002 7 31, p. 37.

²⁴ OL C [...], [...], p. [...].

²⁵ OL L 91, 1999 4 7, p. 10

nušalinimo taisyklės tam, kad nekiltų jokių pagrįstų abejonių dėl institucijos neutralumo ar dėl išorės veiksnių poveikio šiai institucijai. Svarbu, kad nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų nuosavą biudžetą, kurį galėtų naudoti įdarbindamos reikiamą kvalifikuotų darbuotojų skaičių. Skaidrumui užtikrinti jis turi būti skelbiamas kiekvienais metais.

- (7) Apeliacinės institucijos labai skirtingai taikė laikinas priemones sustabdyti nacionalinių reguliavimo institucijų sprendimų galiojimą. Siekiant didesnio nuoseklumo pagal Bendrijos jurisprudenciją turėtų būti taikomas bendras standartas. Atsižvelgiant į apeliacijų svarbą visai veikiančiai reguliavimo sistemai, turėtų būti nustatytas mechanizmas, kuriuo remiantis būtų renkama informacija apie apeliacijas ir sprendimus sustabdyti visų valstybių narių reguliavimo institucijų priimtus sprendimus, o vėliau ši informacija būtų pateikiama Komisijai.
- (8) Siekiant veiksmingai atlikti reguliavimo užduotis, į reguliavimo institucijų renkamus duomenis turėtų būti įtraukti mažmeninių rinkų, susietų su didmeninėmis rinkomis, kuriose operatorius turi didelę įtaką, todėl nacionalinė reguliavimo institucija jam taiko reguliavimą, apskaitos duomenys. Taip pat turėtų būti įtraukiami duomenys, kuriuos naudodama nacionalinė reguliavimo institucija galėtų įvertinti galimą planuojamų tinklo topologijos atnaujinimų arba pakeitimų poveikį konkurencijos raidai arba didmeniniams produktams, kuriais gali naudotis kitos šalys.
- (9) Pagrindų direktyvos 6 straipsnyje numatytos nacionalinės konsultacijos turėtų būti surengtos prieš tos direktyvos 7 straipsnyje numatytas Bendrijos konsultacijas tam, kad suinteresuotųjų šalių nuomonė būtų žinoma Bendrijos konsultacijų metu. Jeigu po nacionalinių konsultacijų planuojamą priemonę reikėtų keisti, nereikėtų rengti dar vienų Bendrijos konsultacijų.
- (10) Siekiant veiksmingai užbaigti vidaus rinkos kūrimą reikia, kad nacionalinių reguliavimo institucijų veiksmų laisvė būtų suderinta su nuoseklia reguliavimo tvarka ir su nuosekliu reguliavimo sistemos taikymu. Todėl nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų remti Komisijos ir Institucijos – išskirtinio nacionalinių reguliavimo institucijų, vykdančių pareigas pagal reguliavimo sistemą, bendradarbiavimo forumo – vykdomą veiklą vidaus rinkai kurti.
- (11) Bendrijos mechanizmas, kuriuo pasinaudodama Komisija gali reikalauti, kad nacionalinės reguliavimo institucijos atšauktų planuojamas priemones, susijusias su rinkos apibrėžimu ir didelę įtaką rinkoje turinčiais operatoriais, buvo sėkmingai panaudotas taikant nuoseklų aplinkybių, kuriomis operatoriams būtų galima taikyti *ex-ante* reguliavimą, nustatymo metodą. Tačiau nėra lygiaverčio priemonių padėčiai ištaisyti mechanizmo, kurį būtų galima taikyti. Iš Komisijos vykdomos rinkos stebėsenos, o ypač iš Pagrindų direktyvos 7 straipsnyje nurodytos procedūros taikymo patirties matyti, kad kai nacionalinės reguliavimo institucijos nenuosekliai taiko priemones padėčiai ištaisyti, net ir panašiomis rinkos sąlygomis, apsunkinamas elektroninių ryšių vidaus rinkos veikimas, skirtingose valstybėse narėse įsisteigusiems operatoriams nesukuriamos vienodos sąlygos, taip pat trukdoma vartotojams naudotis tarpvalstybinės konkurencijos privalumais ir paslaugomis. Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai reikalauti, kad nacionalinės reguliavimo institucijos atšauktų planuojamas priemones, numatytas padėčiai ištaisyti. Siekiant užtikrinti, kad Bendrijoje reguliavimo sistema būtų taikoma nuosekliai, prieš priimdama sprendimą Komisija turėtų pasitarti su Institucija.

- (12) Svarbu, kad reguliavimo sistema būtų įdiegta laiku. Kai Komisija priima sprendimą, kuriame reikalaujama, kad nacionalinė reguliavimo institucija atšauktų planuojamą priemonę, pastaroji persvarstytą priemonę turėtų pateikti Komisijai. Pagal Pagrindų direktyvos 7 straipsnį persvarstytos priemonės pateikimo Komisijai terminas turėtų būti nustatytas tam, kad rinkos dalyviai galėtų žinoti, kokia yra rinkos peržiūros trukmė, ir tam, kad būtų geriau užtikrintas teisinis tikrumas.
- (13) Taip pat siekiant išvengti reguliavimo nebuvimo greitai besikeičiančiame sektoriuje, jeigu pakartotinis pranešimas apie planuojamą priemonę vis tiek keltų kliūčių vidaus rinkoje arba būtų nesuderinamas su Bendrijos teise, Komisija, pasitarusi su Institucija, galėtų reikalauti, kad atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija per nustatytą terminą pritaikytų konkrečią priemonę padėčiai ištaisyti.
- (14) Atsižvelgiant į trumpą terminą, taikant Bendrijos konsultacijų mechanizmą Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai patvirtinti įgyvendinančias priemones, kad būtų supaprastinta Komisijos ir nacionalinių reguliavimo institucijų informacijos mainų tvarka (pavyzdžiui, tais atvejais, kai rinkos yra stabilios arba kai priemonės, apie kurias buvo pranešta anksčiau, mažai keičiamos) arba leisti taikyti atleidimą nuo pranešimo apie priemonę tam, kad tam tikrais atvejais tvarka būtų supaprastinta.
- (15) Siekiant, kad būtų laikomasi Europos pagrindinių teisių chartijos ir Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos, taikant reguliavimo sistemą turėtų būti užtikrinta, kad visi paslaugų gavėjai, įskaitant neįgalius galutinius paslaugų gavėjus, vyresnio amžiaus žmones ir paslaugų gavėjus, turinčius specialių socialinių poreikių, galėtų lengvai naudotis nebrangiomis aukšto lygio paslaugomis. Amsterdamo sutarties galutinio akto 22 deklaracijoje numatyta, kad rengdamos priemones pagal Sutarties 95 straipsnį, Bendrijos institucijos atsižvelgtų į neįgalių žmonių poreikius.
- (16) Radijo dažniai turėtų būti laikomi nedideliais viešaisiais ištekliais, turinčiais didelę viešojo sektoriaus ir rinkos vertę. Visuomenė turi būti suinteresuota, kad spektras būtų valdomas kuo veiksmingiau ekonominėje, socialinėje ir aplinkos srityse ir kad būtų laipsniškai šalinamos veiksmingo spektro valdymo kliūtys.
- (17) Radijo dažniai turėtų būti valdomi taip, kad būtų užtikrinta, jog bus išvengta žalingųjų trikdžių. Todėl turėtų būti pateikta derama šios pagrindinės sąvokos apibrėžtis siekiant užtikrinti, kad reguliavimo priemonės būtų naudojamos tik tais atvejais, kai būtina išvengti tokių trikdžių.
- (18) Dabartinė spektro valdymo ir skirstymo sistema iš esmės grindžiama administraciniais sprendimais, kurie nėra pakankamai lankstūs siekiant prisitaikyti prie technologijų ir ekonominės raidos, visų pirma prie greito bevielių technologijų vystymosi ir vis didėjančio plačiajuosčio ryšio poreikio. Dėl pernelyg didelio nacionalinių politikos krypčių susiskaidymo didėja sąnaudos, spektro paslaugų gavėjai praranda rinkos galimybes, lėtėja inovacijų procesas, todėl šis susiskaidymas yra žalingas vidaus rinkai, vartotojams ir bendrai ekonomikai. Be to, radijo dažnių prieigos ir naudojimo sąlygos labai skiriasi priklausomai nuo operatoriaus, o šių operatorių teikiamos elektroninių ryšių paslaugos vis dažniau sutampa. Dėl to kyla įtampa tarp teisių turėtojų, skiriasi spektro prieigos kainos ir gali atsirasti vidaus rinkos veikimo iškraipymų.

- (19) Valstybių sienos turi vis mažiau svarbos sprendžiant, kaip optimaliai panaudoti radijo dažnių spektrą. Dėl suskaidyto galimybių naudotis spektro naudojimo teisėmis valdymo ribojamos investicijos ir inovacijos, operatoriai ir įrenginių gamintojai negali pasinaudoti masto ekonomija, todėl trukdoma elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų, pagrįstų radijo dažnių spektru, vidaus rinkos raida.
- (20) Spektro valdymo ir spektro prieigos lankstumas turėtų būti didinamas naudojant technologijų ir paslaugų atžvilgiu neutralius leidimus, kad spektro naudotojai galėtų pasirinkti geriausias technologijas ir paslaugas ir jas taikyti arba teikti dažnių juostoje (toliau – technologijų ir paslaugų neutralumo principas). Atvejai, kai dėl technologijų ir paslaugų priimami administraciniai sprendimai, turėtų tapti išimtiniai, jie turėtų būti aiškiai pagrįsti ir reguliariai peržiūrimi.
- (21) Technologijų neutralumo principo išimčių turėtų būti mažai ir jos turėtų būti pagrįstos tam, kad būtų išvengta žalingųjų trikdžių, pavyzdžiui, reikalaujant naudoti spinduliavimo kaukes arba nustatant galingumo lygius, arba tam, kad būtų užtikrinama visuomenės sveikatos apsauga ribojant elektromagnetinių laukų poveikį visuomenei, arba tam, kad būtų užtikrintas teisingas spektro padalijimas pirmiausia kai jam naudoti reikalingi tik bendrieji leidimai arba kai griežtai reikalaujama, kad būtų laikomasi paslaugų neutralumo principo išimties.
- (22) Spektro naudotojai taip pat turėtų turėti galimybę laisvai pasirinkti paslaugas, kurias jie nori siūlyti teikti pasinaudodami spektru pagal pereinamojo laikotarpio priemones, kad galėtų naudotis anksčiau įgytomis teisėmis. Prireikus turėtų būti leidžiama daryti proporcingas paslaugų neutralumo principo išimtis, pagal kurias reikalaujama, kad būtų teikiama specifinė paslauga siekiant įgyvendinti bendrojo intereso tikslus, kaip antai užtikrinti gyvybės apsaugą, skatinti socialinę, regioninę ir teritorinę sanglaudą, arba kad būtų išvengta neveiksmingo spektro panaudojimo. Į šiuos tikslus turėtų būti įtrauktas kultūrinės ir kalbų įvairovės skatinimas ir žiniasklaidos pliuralizmas, kaip apibrėžta nacionaliniuose teisės aktuose pagal Bendrijos teisę. Išskyrus tuos atvejus, kai reikia užtikrinti gyvybės apsaugą, išimtys neturėtų būti išskirtinai naudojamos tam tikroms paslaugoms teikti; išimtys turėtų būti prioritetas, tačiau turėtų būti palikta kuo daugiau galimybių teikti kitas paslaugas ir naudoti kitas technologijas toje pačioje juostoje. Tam, kad leidimo turėtojas galėtų laisvai pasirinkti veiksmingiausias priemones teikti radijo dažniais teikiamų paslaugų turinį, leidime naudoti radijo dažnius turinys neturėtų būti reguliuojamas.
- (23) Valstybės narės yra kompetentingos apibrėžti visų kultūrinės ir kalbų įvairovės ir žiniasklaidos pliuralizmo skatinimo išimčių taikymo sritį ir pobūdį pagal savo nacionalinę teisę.
- (24) Kadangi spektro specifinėms technologijoms arba paslaugoms skyrimas yra technologijų ir paslaugų neutralumo principo išimtis ir sumažina teikiamų paslaugų arba naudojamų technologijų pasirinkimo laisvę, toks spektro skyrimo pasiūlymas turėtų būti skaidrus ir aptariamas surengus viešąsias konsultacijas.
- (25) Siekdamas skaidrumo ir veiksmingumo, suderintai nustatytose juostose nacionalinės reguliavimo institucijos taip pat turėtų leisti spektro naudotojams laisvai perduoti arba nuomotuoti naudojimo teises trečiosioms šalims. Tai leistų nustatyti spektro vertę rinkoje. Atsižvelgdamas į įgaliojimą užtikrinti veiksmingą spektro naudojimą, nacionalinės

reguliavimo institucijos turėtų imtis veiksmų ir užtikrinti, kad prekyba neiškreiptų konkurencijos, jei spektras nepanaudojamas.

- (26) Kadangi išimtys daro poveikį elektroninių ryšių paslaugų vidaus rinkos raidai, Komisija turėtų suderinti išimčių iš technologijų ir paslaugų neutralumo principų, išskyrus tuos principus, kuriais užtikrinamas kultūrinės ir kalbų įvairovės skatinimas ir žiniasklaidos pliuralizmas, taikymo sritį ir pobūdį, atsižvelgdama į galimybių naudotis radijo dažniais ir jų veiksmingo naudojimo suderintas technines sąlygas pagal 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą 676/2002/EB dėl radijo spektro politikos teisinio reguliavimo pagrindų Europos bendrijoje (Sprendimas dėl radijo spektro)²⁶.
- (27) Siekiant vidaus rinkos tikslų taip pat gali reikėti Bendrijos lygmeniu suderinti parduodamų dažnių juostų nustatymą, pardavimo sąlygas arba parduodamų teisių perdavimą specifinėse juostose, minimalų parduodamų teisių formatą, reikalavimus užtikrinti pagrindines galimybes naudotis spektru, prieinamumą, informacijos, būtinos vykdyti spektro prekybą, patikimumą ir reikalavimus apsaugoti konkurenciją bei užkirsti kelią spektro kaupimui. Todėl Komisija turėtų suteikti įgaliojimus priimti tokio suderinimo įgyvendinimo priemonės. Šiose įgyvendinimo priemonėse turėtų būti deramai atsižvelgiama į tai, ar individualios naudojimo teisės buvo suteiktos komerciniu ar nekomerciniu pagrindu.
- (28) Siekiant pradėti taikyti technologijų ir paslaugų neutralumo principą ir vykdyti esamų spektro naudojimo teisių prekybą, gali reikėti nustatyti pereinamojo laikotarpio taisykles, įskaitant sąžiningos konkurencijos užtikrinimo priemones, nes pagal naująją sistemą tam tikriems spektro naudotojams gali būti suteiktos teisės pradėti konkuruoti su tais spektro naudotojais, kurie įgijo teises naudoti spektrą daug sunkesnėmis sąlygomis. Priešingai, kai teisės buvo suteiktos nukrypstant nuo bendrųjų taisyklių arba remiantis kriterijais, kurie nėra objektyvūs, skaidrūs, proporcingi ir nediskriminuojantys, tam, kad būtų pasiekti bendrojo intereso tikslai, tokių teisių turėtojų padėtis neturėtų būti keičiama taip, kad būtų padaryta žala naujiems konkurentams, išskyrus kai būtina pasiekti bendrojo intereso tikslus. Bet kokia spektro dalis, kuri nebereikalinga pasiekti bendrojo intereso tikslus, pagal Leidimų direktyvą turėtų būti atgauta ir paskirta iš naujo.
- (29) Siekiant skatinti vidaus rinkos veikimą ir remti tarpvalstybinių paslaugų raidą, Komisijai turėtų būti suteiktas įgaliojimas nustatyti Institucijai specifinius įpareigojimus numeracijos srityje. Be to, siekiant valstybių narių piliečiams, įskaitant keliaujančius ir neįgalius paslaugų gavėjus, sudaryti sąlygas naudotis tam tikromis paslaugomis skambinti tais pačiais žinomais numeriais visose valstybėse narėse panašiomis kainomis, į Komisijos įgaliojimus priimti technines įgyvendinimo priemones taip pat turėtų būti įtrauktas, jei reikia, taikomų tarifų principas arba mechanizmas.
- (30) Elektroninių ryšių tinklus ir paslaugas teikiančioms įmonėms išduoti leidimai, kuriais remdamosi jos gauna prieigą prie viešojo ir privataus turto, – tai pagrindiniai elektroninių ryšių tinklų arba naujų tinklų elementų sukūrimo veiksniai. Todėl betikslis priėjimo teisių suteikimo procedūrų sudėtingumas ir vilkinimas yra

²⁶ OL L 108, 2002 4 24, p. 1

pagrindinė konkurencijos didėjimo kliūtis. Taigi priėjimo teisių įsigijimas leidimus turinčioms įmonėms turėtų būti supaprastintas. Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų turėti galimybę koordinuoti priėjimo teisių įsigijimą, savo interneto svetainėse skelbdamos reikalingą informaciją.

- (31) Būtina didinti valstybių narių įgaliojimus priėjimo teisių turėtojų atžvilgiu tam, kad būtų užtikrinta, jog nauji tinklai bus diegiami ir plėtojami nekenkiant aplinkai ir nepriklausomai nuo bet kokių didelę įtaką rinkoje turinčio operatoriaus išipareigojimo teikti prieigą prie elektroninių ryšių tinklo. Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų galėti atskirais atvejais taikyti reikalavimą dalytis kanalais, stiebais ir antenomis, įėjimais į pastatus bei reikalavimą geriau koordinuoti inžinerinius darbus. Pagerinus dalijimąsi įrenginiais galima pastebimai pagerinti konkurenciją ir sumažinti bendras finansines ir su aplinkos apsauga susijusias sąnaudas įrengiant įmonėse elektroninių ryšių infrastruktūrą.
- (32) Patikimas ir saugus informacijos perdavimas elektroninių ryšių tinklais tampa vis svarbesnis visai ekonomikai ir plačiajai visuomenei. Sistemos sudėtingumas, techniniai gedimai ar žmonių padarytos klaidos, taip pat avarijos arba išpuoliai gali turėti pasekmių fizinės infrastruktūros, kurią naudojant ES piliečiams teikiamos svarbios paslaugos, įskaitant e. valdžios paslaugas, veikimui arba galimybėms ja naudotis. Todėl nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų užtikrinti, kad būtų palaikomas viešųjų ryšių tinklų vientisumas ir saugumas. Institucija turėtų dalyvauti stiprinant elektroninių ryšių saugumo lygį, be kitų dalykų, skirdama ekspertus ir teikdama patarimus bei skatindama gerosios patirties mainus. Institucija ir nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų turėti reikiamas priemones, kad galėtų vykdyti pareigas, įskaitant įgaliojimus gauti pakankamai informacijos, kad galėtų įvertinti tinklų ar paslaugų saugumo lygį, bei išsamius ir patikimus duomenis apie faktinius su saugumu susijusius incidentus, kurie padarė nemažą įtaką tinklų veikimui ar paslaugų teikimui. Atsižvelgiant į tai, kad sėkmingas tinkamų saugumo priemonių taikymas nėra vienkartinis veiksmas, bet tęstinis taikymo, persvarstymo ir atnaujinimo procesas, turėtų būti reikalaujama, kad elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų teikėjai, atsižvelgdami į techninius laimėjimus, imtųsi priemonių pagal nustatytą riziką užtikrinti vientisumą ir saugumą.
- (33) Kai reikia susitarti dėl bendrų saugumo reikalavimų, Komisijai turėtų būti suteiktas įgaliojimas priimti technines įgyvendinimo priemones, skirtas tinkamam elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų vidaus rinkoje saugumo lygiui pasiekti. Institucija turėtų dalyvauti derinant atitinkamas technines ir organizacines saugumo priemones, teikdama ekspertų patarimus. Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų turėti įgaliojimą parengti privalomus nurodymus, susijusius su techninėmis įgyvendinimo priemonėmis, priimtus vadovaujantis Pagrindų direktyva. Siekdamas vykdyti savo pareigas, nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų turėti įgaliojimą tirti nurodymų nesilaikymo atvejus ir skirti baudas.
- (34) Iš reguliavimo sistemos įgyvendinimo patirties matyti, kad rinka, kurioje veikia didelės įtakos rinkoje jėgos, yra ne problemų šaltinis, o tų jėgų veikimo objektas. Todėl nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų spręsti didelės įtakos vienoje rinkoje problemą toje rinkoje, o ne gretutinėse rinkose, kuriose jaučiamas tos rinkos poveikis.
- (35) Rinkų, kurios, kaip nustatyta, yra tarpvalstybinės, atveju, turėtų būti supaprastinta rinkos peržiūros procedūra, ji turėtų tapti veiksmingesnė suteikus Komisijai teisę,

atsižvelgiant į Institucijos nuomonę, nustatyti, kuri įmonė (-ės) turi didelę įtaką rinkoje, ir skirti jai (joms) vieną ar daugiau specifinių įpareigojimų. Taip tarpvalstybinio reguliavimo klausimai būtų sprendžiami tiesiogiai Bendrijos lygmeniu.

- (36) Siekiant užtikrinti, kad rinkos dalyviai neabejotų reguliavimo sąlygomis, reikia nustatyti rinkos peržiūrų terminą. Svarbu reguliariai atlikti rinkos tyrimus per pagrįstą ir tinkamą laikotarpį. Nustatant tokį laikotarpį reikėtų atsižvelgti, ar anksčiau atliktas tos konkrečios rinkos tyrimas ir ar apie tai tinkamai pranešta. Jeigu nacionalinė reguliavimo institucija per nustatytą terminą neatlieka rinkos tyrimo, gali kilti pavojus vidaus rinkai, o įprastinė pažeidimų procedūra laiku gali neduoti norimų rezultatų. Todėl Komisija turėtų galėti prašyti Institucijos padėti atitinkamai nacionalinei reguliavimo agentūrai įvykdyti šias užduotis, tai yra parengti nuomonę, į kurią būtų įtrauktos planuojamos priemonės, atitinkamos rinkos tyrimas ir atitinkami įpareigojimai, kuriuos galėjo skirti Komisija.
- (37) Elektroninių ryšių sektoriuje technologinės inovacijos yra labai aukšto lygio, o rinkos labai dinamiškos, todėl reikia greitai, koordinuotai ir suderintai pritaikyti reguliavimą Europos lygmeniu, nes kaip rodo patirtis, nacionalinėms reguliavimo institucijoms skirtingai taikant reguliavimo sistemą gali kilti kliūčių vidaus rinkos raidai. Todėl Komisijai turėtų būti suteiktas įgaliojimas priimti įgyvendinimo priemones šiose srityse: naujų paslaugų, numeracijos, pavadinimų ir adresų, vartotojų klausimų, įskaitant e. prieinamumą, ir apskaitos priemonių reguliavimo srityse.
- (38) Viena iš svarbių Institucijai skirtų užduočių – prireikus rengti nuomones, susijusias su tarpvalstybiniais ginčais. Todėl tokiais atvejais nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų atsižvelgti į Institucijos nuomonę.
- (39) Iš reguliavimo sistemos taikymo patirties matyti, kad dabartinės nuostatos, kuriomis remdamosi nacionalinės reguliavimo institucijos gali skirti baudas, netapo tinkama paskata laikytis reguliavimo reikalavimų. Tinkami vykdomieji įgaliojimai gali būti naudingi siekiant laiku pritaikyti reguliavimo sistemą ir taip paskatinti reguliavimo tikrumą, o tai yra svarbus investicijų skatinimo veiksnys. Visai reguliavimo sistemai būdinga tai, kad tuomet, kai nesilaikoma reikalavimų, trūksta veiksmingų įgaliojimų. Todėl į Pagrindų direktyvą įtraukus naujas nuostatas, kuriomis remiantis būtų galima spręsti problemas, kai nesilaikoma Pagrindų ir specifinėse direktyvose numatytų įsipareigojimų, būtų užtikrinta, kad bus taikomi nuoseklūs ir išsamūs principai taikant visą reguliavimo sistemą ir skiriant baudas.
- (40) Į dabartinę reguliavimo sistemą buvo įtrauktos tam tikros nuostatos, skirtos palengvinti perėjimą nuo senosios 1998 m. prie naujosios 2002 m. reguliavimo sistemos. Prie pastarosios perėjo visos valstybės narės, todėl šios priemonės turėtų būti panaikintos, nes dabar jos nebereikalingos.
- (41) Pagrindų direktyvos I priede nurodytas rinkų, kurios turi būti įtrauktos į rekomendaciją dėl atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų, sąrašas, o tai galėtų sudaryti *ex-ante* reguliavimo pagrindą. Šis priedas turėtų būti panaikintas, nes jis jau buvo panaudotas pirminės rekomendacijos versijai parengti.²⁷

²⁷ 2003 m. vasario 11 d. Komisijos rekomendacija dėl atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų elektroninių ryšių sektoriuje, kuria remiantis leidžiamas *ex ante* reguliavimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos

- (42) Pagrindų direktyvos II priede išvardyti kriterijai, kuriais turi vadovautis nacionalinės reguliavimo institucijos vertindamos bendro dominavimo padėtį pagal šios direktyvos 14 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą. Kadangi II priedas nėra nei būtinas, nei pakankamai išsamus, jis gali klaidinti nacionalines reguliavimo institucijas, kai jos atlieka rinkos tyrimą. Be to, bendro dominavimo sąvoka taip pat priklauso nuo Europos Teisingumo Teismo praktikos. Todėl II priedas yra nereikalingas ir gali būti panaikintas.
- (43) Funkcinio atskyrimo, pagal kurį reikalaujama, kad vertikaliai integruotas operatorius steigčių verslo subjektus, kurių veikla yra atskirta, tikslas – užtikrinti, kad visiems teikėjams, įskaitant vertikaliai integruoto operatoriaus tiekimo skyrius, būtų tiekiami visiškai lygiaverčiai prieigos produktai. Funkcinis atskyrimas gali pagerinti konkurenciją keliuose svarbiose rinkose, nes smarkiai sumažėja diskriminavimo paskatos, lengviau patikrinti, kaip vykdomi nediskriminavimo įpareigojimai, taip pat lengviau priversti šiuos įpareigojimus vykdyti. Išskirtiniais atvejais funkcinį atskyrimą galima pateisinti kaip priemonę padėčiai ištaisyti, kai vis nepavyksta išvengti diskriminavimo keliuose atitinkamose rinkose ir kai mažai tikimasi arba visai nesitikima, kad per pagrįstą laikotarpį atsiras infrastruktūros konkurencija po to, kai buvo imtasi vienos ar daugiau priemonių padėčiai ištaisyti, kurios, kaip manoma, buvo tinkamos. Tačiau labai svarbu užtikrinti, kad įmonė, kuriai taikomas funkcinis atskyrimas, neprarastų paskatų investuoti į savo tinklą ir kad tai neturėtų galimo neigiamo poveikio vartotojų gerovei. Taikant funkcinį atskyrimą reikalaujama, kad būtų atliekamas suderintas skirtingų rinkų, susijusių su prieigos tinklu, tyrimas pagal Pagrindų direktyvos 16 straipsnyje nustatytą rinkos tyrimo procedūrą. Atlikdamos rinkos tyrimą ir išsamiai planuodamos priemonę padėčiai ištaisyti, nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų ypač daug dėmesio skirti produktams, kuriuos valdys atskiri verslo subjektai; taip pat turėtų būti atsižvelgiama į tinklo plėtojimo mastą ir technologinės pažangos laipsnį, nes šie veiksniai gali turėti įtakos fiksuotojo ryšio ir bevielų paslaugų pakeičiamumui. Tam, kad būtų išvengta konkurencijos iškraipymo vidaus rinkoje, funkcinio atskyrimo pasiūlymus turėtų iš anksto patvirtinti Komisija.
- (44) Funkcinio atskyrimo taikymas neturėtų trukdyti veikti atitinkamiems skirtingų verslo subjektų koordinavimo mechanizmams siekiant užtikrinti, kad būtų ginamos kontroliuojančiosios bendrovės ekonominės ir valdymo priežiūros teisės.
- (45) Jei vertikaliai integruota įmonė nutaria perduoti didelę dalį arba visą vietos prieigos tinklą atskiram juridiniam asmeniui, priklausančiam skirtingiems savininkams, arba atskirai įsteigtam verslo subjektui, kuris užsiims prieigos produktais, nacionalinė reguliavimo institucija turėtų įvertinti numatomo sandorio poveikį visiems reglamentuojančio pobūdžio įpareigojimams, kurie buvo nustatyti vertikaliai integruotam operatoriui siekiant užtikrinti, kad nauja tvarka atitiktų Direktyvą 2002/19/EB (Prieigos direktyvą) ir Direktyvą 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyvą). Atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija turėtų atlikti naują rinkų, kuriose veikia atskirtas subjektas, tyrimą ir atitinkamai nustatyti, palikti tuos pačius, pakeisti arba panaikinti įpareigojimus. Šiuo tikslu nacionalinė reguliavimo institucija turėtų galėti prašyti įmonės pateikti informacijos.

direktyvą 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos. C(2003) 497.

- (46) Nors tikslina, kad kai kuriomis aplinkybėmis nacionalinė reguliavimo agentūra turėtų nustatyti įpareigojimus operatoriams, kurie neturi didelės įtakos rinkoje tam, kad būtų pasiekti tam tikri tikslai, kaip antai ryšys tarp galutinių paslaugos gavėjų arba paslaugų sąveika, vis dėlto būtina užtikrinti, kad tokie įpareigojimai būtų nustatyti pagal reguliavimo sistemą ir visų prima laikantis joje numatytų pranešimo procedūrų.
- (47) Komisija turi įgaliojimą priimti įgyvendinimo priemones, siekdama pritaikyti prieigos prie skaitmeninės televizijos ir radijo paslaugų, nurodytų I priede, sąlygas prie rinkos pokyčių ir technologinės pažangos. Ta pati nuostata taikoma ir II priede pateiktam trumpiausiam sąrašui, kuris turi būti viešai paskelbtas, kad būtų laikomasi skaidrumo įpareigojimo.
- (48) Rinkos dalyviams palengvinus prieigą prie radijo dažnių išteklių bus pašalintos įsiskverbimo į rinką kliūtys. Be to, technologinė pažanga mažina žalingųjų trikdžių tam tikrose dažnių juostose riziką, todėl mažėja individualių naudojimo teisių poreikis. Taigi spektro naudojimo elektroninių ryšių paslaugoms teikti sąlygos turėtų būti įprastai nustatytos bendruosiuose leidimuose, išskyrus tuos atvejus, kai atsižvelgiant į spektro naudojimą būtinos individualios teisės siekiant išvengti žalingųjų trikdžių arba siekiant konkrečių bendrojo intereso tikslų. Sprendimai dėl individualių teisių reikalingumo turėtų būti priimami skaidriai ir proporcingai.
- (49) Pradėjus reikalauti paslaugų ir technologijų neutralumo priimant skyrimo ir skirstymo sprendimus, taip pat išaugus galimybėms perduoti vienos įmonės teises kitai įmonei, turėtų atsirasti daugiau laisvės ir priemonių visuomenei naudoti elektroninius ryšius, teikti garso bei vaizdo žiniasklaidos paslaugas, o kartu būti lengviau siekti bendrojo intereso tikslų. Taigi, net ir nesuteikiant individualių spektro naudojimo teisių, būtų geriau vykdomi tam tikri bendrojo intereso įpareigojimai, nustatyti transliuotojams, teikiantiems garso ir vaizdo žiniasklaidos paslaugas. Specifinių kriterijų skiriant spektro dalį transliuotojams naudojimas būti pateisinamas tik tuomet, jei tokių kriterijų naudojimas būtų esminis siekiant tam tikro nacionalinėje teisėje nustatyto bendrojo intereso tikslo. Su bendrojo intereso tikslų siekimu susijusios procedūros visomis aplinkybėmis turėtų būti skaidrios, objektyvios, proporcingos ir nediskriminuojančios.
- (50) Siekiant užtikrinti vienodas sąlygas, nė vienam spektro naudotojui neturėtų būti panaikintas įpareigojimas mokėti mokesčius ar rinkliavas, nustatytus už naudojimąsi spektru.
- (51) Atsižvelgiant į ribojantį poveikį laisvai prieigai prie radijo dažnių, turėtų būti ribojama individualių naudojimo teisių, kurios negali būti parduodamos, galiojimo trukmė. Kai į naudojimo teises yra įtraukta nuostata dėl galiojimo atnaujinimo, valstybės narės pirmiausia turėtų atlikti persvarstymą, įskaitant viešąsias konsultacijas, atsižvelgdamos į rinką, aprėptį ir technologinę pažangą. Atsižvelgiant į spektro trūkumą, įmonėms suteiktos individualios teisės turėtų būti reguliariai peržiūrimos. Atlikdamos tokią peržiūrą, valstybės narės turėtų derinti teisių turėtojų interesus ir poreikį skatinti pradėti spektro prekybą, taip pat lankstesnį spektro naudojimą išduodant, jei įmanoma, bendruosius leidimus.
- (52) Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų turėti įgaliojimą užtikrinti veiksmingą spektro ir numerių naudojimą ir, jei spektro arba numeracijos ištekliai neišnaudojami, imtis veiksmų bei užkirsti kelią antikonkurenciniam kaupimui, kuris gali trukdyti naujiems dalyviams patekti į rinką.

- (53) Panaikinus teisines ir administracines kliūtis bendriesiems leidimams, spektro naudojimo teisėms arba visoje Europoje naudojamiems numeriams, būtų paskatinta technologinė pažanga ir paslaugų plėtojimas bei padidinta konkurencija. Nors galimybių naudotis radijo dažniais ir veiksmingo jų naudojimo techninių sąlygų koordinavimas organizuojamas remiantis Radijo spektro sprendimu²⁸, tam, kad būtų pasiekti vidaus rinkos tikslai taip pat reikėtų koordinuoti arba suderinti atrankos procedūras ir sąlygas, taikomas teisėms ir leidimams tam tikrose juostose, numerių naudojimo teisėms ir bendriesiems leidimams. Pirmiausia tai taikoma elektroninių ryšių paslaugoms, kurios pagal savo pobūdį yra svarbios vidaus rinkai arba turi tarpvalstybinį potencialą, kaip antai palydovinės paslaugos, kurių plėtoją gali sutrukdyti skirtingas spektro paskyrimas valstybėms narėms. Todėl Komisija, padedama Ryšių komiteto ir atidžiai atsižvelgdama į Institucijos nuomonę, turėtų galėti priimti technines įgyvendinimo priemones tokiems tikslams pasiekti. Komisijos priimtose įgyvendinimo priemonėse gali būti reikalaujama, kad valstybės narės sudarytų sąlygas naudotis spektro naudojimo teisėmis ir (arba) numeriais savo teritorijose, o prireikus panaikintų bet kokias kitas galiojančias nacionalines naudojimo teises. Tokiais atvejais valstybės narės neturėtų suteikti naujų atitinkamos spektro juostos arba numerio intervalo naudojimo teisių pagal nacionalines procedūras.
- (54) Dėl technologinės pažangos ir rinkos raidos tapo įmanoma pradėti teikti elektroninių ryšių paslaugas, peržengiančias geografines valstybių narių sienas. Leidimų direktyvos 16 straipsnyje reikalaujama, kad Komisija persvarstytų nacionalinių leidimų išdavimo sistemų veikimą ir tarpvalstybinių paslaugų teikimo Bendrijoje raidą. Leidimų direktyvos 8 straipsnio nuostatos, susijusios su radijo dažnių suderintu paskyrimu, buvo neveiksmingos sprendžiant įmonių, norinčių teikti paslaugas visoje Bendrijoje, problemas, todėl šios nuostatos turėtų būti iš dalies pakeistos.
- (55) Nors už leidimų išdavimą ir stebėseną, kaip laikomasi naudojimo sąlygų, turėtų toliau atsakyti valstybės narės, jos neturėtų taikyti papildomų sąlygų, kriterijų ar procedūrų, kurios apribotų, pakeistų arba vilkintų tinkamą suderintos ir koordinuotos atrankos ir leidimų išdavimo procedūrų įgyvendinimą. Jei tuo galima pateisinti lengvesnį koordinavimo arba derinimo priemonių įgyvendinimą, joms galėtų būti taikomos pereinamojo laikotarpio leidžiančios nukrypti nuostatos arba, spektro atveju, pereinamojo laikotarpio spektro pasidalijimo mechanizmai, kurie leistų valstybėms narėms netaikyti tokių priemonių tuo atveju, jei valstybėse narėse neatsiras pernelyg didelių konkurencijos ir reguliavimo skirtumų.
- (56) Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų galėti imtis efektyvių veiksmų norėdamos stebėti, kaip laikomasi bendrųjų leidimų arba naudojimo teisių sąlygų, ir užtikrinti, kad šių sąlygų būtų laikomasi, taip pat jos turėtų turėti įgaliojimą skirti veiksmingas finansines baudas ir (arba) administracines sankcijas tais atvejais, kai šios sąlygos pažeidžiamos.
- (57) Į leidimui nustatytas sąlygas turėtų būti įtrauktos specifinės sąlygos, kuriose numatytas prieinamumas neįgaliems paslaugų gavėjams ir galimybės valdžios institucijoms susisiekti su plačiąja visuomene prieš įvykstant didelėms nelaimėms, joms vykstant ir po tokių nelaimių. Taip pat atsižvelgdamos į technikos inovacijų svarbą, valstybės

²⁸

OL L 108, 2002 4 24, p. 1

narės turėtų galėti išduoti leidimus naudoti spektrą eksperimentiniams tikslams, kuriems taikomi specifiniai apribojimai ir sąlygos, grindžiamos tokių teisių eksperimentiniu pobūdžiu.

- (58) 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2887/2000 dėl atsietos prieigos prie vietinės linijos²⁹ buvo veiksmingas pirminiame rinkos atvėrimo etape. Pagrindų direktyvoje Komisija raginama stebėti perėjimą nuo 1998 m. reguliavimo sistemos prie 2002 m. sistemos ir teikti pasiūlymus tinkamu laiku panaikinti šį reglamentą. Pagal 2002 m. sistemą nacionalinės reguliavimo institucijos privalo tirti didmeninę atsietos prieigos prie metalinių vietinių linijų ir vietinių palinių, skirtų teikti plačiajuosčio ryšio ir balso telefonijos paslaugas, rinką, kaip apibrėžta Rekomendacijoje dėl atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų. Kadangi visos valstybės narės bent vieną kartą tyrė šią rinką ir kadangi nustatyti atitinkami įpareigojimai pagal 2002 m. sistemą, Reglamentas Nr. 2887/2000 yra nereikalingas, todėl turėtų būti panaikintas.
- (59) Pagrindų, Prieigos ir Leidimų direktyvoms įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti priimtose pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgaliojimais įgyvendinimo tvarką³⁰.
- (60) Pirmiausia Komisijai turėtų būti suteiktas įgaliojimas priimti įgyvendinimo priemones, susijusias su pagal Pagrindų direktyvos 7 straipsnyje numatytu pranešimu, su derinimu, atliekamu spektro ir numeracijos srityse, taip pat tinklų ir paslaugų saugumo klausimais, su tarpvalstybinių rinkų nustatymu, su standartų įgyvendinimu, ir su suderintu reguliavimo sistemos nuostatų taikymu. Taip pat turėtų būti suteiktas įgaliojimas priimti įgyvendinimo priemones, skirtas atnaujinti Leidimų direktyvos I ir II priedus pagal rinkos raidą ir technologinę pažangą ir suderinti elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimų išdavimo taisykles, procedūras ir sąlygas. Kadangi šios priemonės yra bendro pobūdžio ir yra skirtos papildyti šias direktyvas įrašant naujas neesmines nuostatas, jos turi būti patvirtintos taikant Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Tais atvejais, kai dėl neišvengiamų skubos priežasčių neįmanoma laikytis šiai procedūrai įprastai taikomo laikotarpio, Komisija turėtų galėti taikyti pirmiau minėto sprendimo 5a straipsnio 6 dalyje numatytą skubos procedūrą.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) pakeitimai

Direktyva 2002/21/EB iš dalies keičiama taip:

- (1) 1 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Šioje direktyvoje nustatoma elektroninių ryšių paslaugų, elektroninių ryšių tinklų, susijusių įrenginių ir susijusių paslaugų suderinta reguliavimo sistema bei tam tikri galinių įrenginių aspektai. Joje nustatomos nacionalinių

²⁹ OL L 336, 2000 12 30, p. 4

³⁰ OL L 184, 1999 7 17, p.23. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/512/EB (OL L 2000, 2006 7 22, p. 11).

reguliavimo institucijų užduotys ir procedūros, kurios užtikrintų, kad reguliavimo sistema būtų suderintai taikoma visoje Bendrijoje.“

(2) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) b punktas pakeičiamas taip:

„b) tarpvalstybinės rinkos – rinkos, apimančios Bendriją arba nemažą jos dalį ir daugiau kaip vieną valstybę narę.“

b) d punktas pakeičiamas taip:

„d) viešasis ryšių tinklas – viešosioms arba beveik viešosioms elektroninių ryšių paslaugoms teikti naudojamas elektroninių ryšių tinklas, kuriuo iš vieno galinio taško į kitą galinį tašką, įskaitant neaktyvius tinklo elementus, perduodama informacija;“

c) e punktas pakeičiamas taip:

„e) susiję įrenginiai – su elektroninių ryšių tinklu ir (arba) elektroninių ryšių paslauga susiję įrenginiai, kurie leidžia ir (arba) padeda teikti paslaugas per tą tinklą ir (arba) paslaugą arba turi tokio potencialo ir į kuriuos įtrauktos numerių ar adresų transliavimo sistemos, sąlyginės prieigos sistemos ir elektroninių programų vadovai, taip pat fizinė infrastruktūra, kaip antai takai, stiebai, gatvėse esančios skirstymo spintos ir pastatai;“

d) l punktas pakeičiamas taip:

„l) Specifinės direktyvos – Direktyva 2002/20/EB (Leidimų direktyva), Direktyva 2002/19/EB (Prieigos direktyva), Direktyva 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva) ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB³¹ (toliau – Direktyva 2002/58/EB (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių));“

e) Įtraukiami tokie q, r ir s punktai:

„q) paskirstymas – tam tikros dažnių juostos arba numerio intervalo skyrimas naudoti teikiant vienos ar kelių rūšių paslaugas tam tikrais atvejais nustatytais sąlygomis;

r) paskyrimas – nacionalinės reguliavimo institucijos išduotas leidimas juridiniam ar fiziniam asmeniui naudoti radijo dažnį ar radijo dažnio kanalą arba numerį (ar numerių grupę (-es));

s) žalingieji trikdžiai – trikdžiai, kurie kelia pavojų radijo navigacijos tarnybos ar bet kurių kitų saugos tarnybų veikimui ar kitaip smarkiai pablogina, trukdo ar nuolat pertraukia radijo ryšio paslaugas, teikiamas pagal taikytinas Bendrijos ar nacionalines nuostatas;

³¹ OL L 201, 2002 7 31, p. 37 Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2006/24/EB (OL L 105, 2006 4 13, p. 54).

(3) 3 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos vykdytų savo įgaliojimus savarankiškai, nešališkai ir skaidriai. Nacionalinės reguliavimo institucijos, vykdydamos kasdienines nacionalinėje teisėje, įgyvendinančioje Bendrijos teisę, nustatytas užduotis, nesiekia gauti arba vykdyti kitų institucijų nurodymų. Tik pagal 4 straipsnio nuostatas įsteigtos apeliacinės institucijos arba nacionaliniai teismai turi įgaliojimą sustabdyti nacionalinių reguliavimo institucijų sprendimų galiojimą arba juos panaikinti.

Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos vadovas arba jo pavaduotojas būtų atleistas iš pareigų tik tuomet, jei neatitinka sąlygų, reikalingų atlikti šias pareigas, kurios yra iš anksto numatytos nacionalinėje teisėje, arba yra kaltas dėl šiurkštaus nusižengimo. Sprendime atleisti nacionalinės reguliavimo institucijos vadovą iš pareigų turi būti nurodytos priežastys; atleidimo metu sprendimas turi būti viešai paskelbtas.

Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų pakankamai finansinių ir žmogiškųjų išteklių pavestoms užduotims atlikti ir kad joms būtų skirtas atskiras metinis biudžetas. Biudžetas skelbiamas viešai.“

(4) 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad nacionaliniu lygmeniu veiktų veiksmingas mechanizmas, pagal kurį bet kuris paslaugų gavėjas ar įmonė, teikianti elektroninių ryšių tinklus ir (arba) paslaugas, kuriai turi įtakos nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimas, turėtų teisę paduoti apeliacinei institucijai, nepriklausomai nuo suinteresuotųjų šalių, apeliacinį skundą dėl to sprendimo. Ši institucija, kuri gali būti teismas, turi turėti atitinkamas kvalifikacijas, kad galėtų vykdyti savo funkcijas. Valstybės narės užtikrina, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į bylos esmę ir kad veiktų veiksmingas apeliacijų mechanizmas.

Kol nagrinėjamas apeliacinis skundas, galioja nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimas, išskyrus tuos atvejus, kai nustatomos laikinosios priemonės. Laikinosios priemonės gali būti nustatytos, jeigu reikia skubiai sustabdyti sprendimo galiojimą tam, kad būtų užkirstas kelias didžiulei ir nepataisomai žalai, kurią gali patirti šių priemonių prašanti šalis ir jeigu jų reikia interesams suderinti.

b) Įterpiama ši 3 dalis:

„3. Valstybės narės renka informaciją apie apeliacijų objektus, prašymų apeliuoti skaičių, apeliacijų procedūrų trukmę, pagal 1 dalį priimtų sprendimų nustatyti laikinasias priemones skaičių ir tokių sprendimų priežastis. Valstybės narės kiekvienais metais pateikia šią informaciją Komisijai ir Europos elektroninių ryšių rinkos institucijai (toliau – Institucija).“

(5) 5 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

- „1. Valstybės narės užtikrina, kad įmonės, teikiančios elektroninių ryšių tinklus ar paslaugas, pateiktų visą informaciją, taip pat ir finansinę informaciją, kurios reikia nacionalinėms reguliavimo institucijoms atitiktai su šios direktyvos ir specifinių direktyvų nuostatomis ar pagal jas priimtais sprendimais užtikrinti. Taip pat reikalaujama, kad tos įmonės pateiktų informaciją, susijusią su būsimu tinklo plėtojimu ar paslaugų raida, kurie galėtų turėti įtakos konkurentams prieinamoms didmeninėms paslaugoms. Paprašius šios įmonės nedelsdamos pateikia tokią informaciją per tokius terminus ir taip išsamiai, kaip nurodo nacionalinė reguliavimo institucija. Nacionalinės reguliavimo institucijos prašoma informacija turi atitikti jos vykdomą užduotį. Nacionalinė reguliavimo institucija nurodo priežastis, kodėl prašo informacijos.“

(6) 6 ir 7 straipsniai pakeičiami taip:

*„6 straipsnis
Konsultacijų ir skaidrumo mechanizmas*

Išskyrus atvejus, kai taikoma 7 straipsnio 10 dalis, 20 ar 21 straipsnis, ir atvejus, kai pagal 9c straipsnį priimtose įgyvendinimo priemonėse numatyta kitaip, valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai nacionalinės reguliavimo institucijos pagal šią direktyvą ar specifines direktyvas ketina taikyti priemones, darančias didelį poveikį atitinkamai rinkai, arba kai jos ketina numatyti apribojimus pagal 9 straipsnio 3 dalį ir 9 straipsnio 4 dalį, suinteresuotoms šalims jos suteiktų galimybę per pagrįstai nustatytą laiką pateikti pastabas dėl planuojamos priemonės.

Nacionalinės reguliavimo institucijos skelbia nacionalinių konsultacijų procedūras.

Valstybės narės užtikrina, kad būtų įsteigtas vienas informacijos centras, per kurį būtų galima sužinoti apie visas vykstančias konsultacijas.

Konsultacijų procedūros rezultatus nacionalinė reguliavimo institucija skelbia viešai, išskyrus atvejus, kai pagal Bendrijos ar nacionalinę teisę dėl verslo slaptumo informacija yra konfidenciali.

*7 straipsnis
Elektroninių ryšių vidaus rinkos
konsolidavimas*

1. Atlikdamos savo užduotis pagal šią direktyvą ir specifines direktyvas, nacionalinės reguliavimo institucijos atidžiai atsižvelgia į 8 straipsnyje nustatytus tikslus, įskaitant ir tai, kiek jie susiję su vidaus rinkos veikimu.
2. Nacionalinės reguliavimo institucijos dalyvauja kuriant vidaus rinką ir dirba su Komisija ir Institucija, siekdamos užtikrinti, kad visose valstybėse narėse šios direktyvos ir specifinių direktyvų nuostatos būtų taikomos nuosekliai. Dėl to jos pirmiausia dirba su Komisija ir Institucija, siekdamos nustatyti, kokie teisės aktai ir kokios priemonės padėčiai ištaisyti geriausiai tinka vienai ar kitai situacijai rinkoje.

3. Išskyrus kai pagal 7a straipsnį priimtose įgyvendinimo priemonėse numatyta kitaip, pasibaigus 6 straipsnyje nurodytoms konsultacijoms, jei nacionalinė reguliavimo institucija ketina imtis priemonių:
- a) kurioms taikomi šios direktyvos 15 ir 16 straipsniai, Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyvos) 5 ar 8 straipsniai ir
 - b) kurios daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai,
- ji pateikia informaciją apie planuojamą priemonę, kuri yra prieinama Komisijai, Institucijai ir kitų valstybių narių nacionalinėms reguliavimo institucijoms, kartu pagal 5 straipsnio 3 dalį nurodydama, kuo priemonė yra grindžiama, ir apie ją praneša Komisijai bei kitoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms. Nacionalinės reguliavimo institucijos ir Komisija gali teikti pastabas šiai reguliavimo institucijai tik vieną mėnesį. Vieno mėnesio termino pratęsti negalima.
4. Kai planuojama priemonė, kuriai taikoma šio straipsnio 3 dalis, siekiama:
- a) apibrėžti atitinkamą rinką, kuri skiriasi nuo rinkų, apibrėžtų rekomendacijoje pagal 15 straipsnio 1 dalį, arba
 - b) spręsti, ar pagal 16 straipsnio 3, 4 ar 5 dalis laikyti įmonę, atskirai ar kartu su kitomis įmonėmis, turinčia didelę įtaką rinkoje, arba
 - c) taikant 16 straipsnį kartu su Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyva) 5 ir 9–13 straipsniais ir Direktyvos 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva) 17 straipsnį nustatyti, iš dalies pakeisti arba panaikinti operatoriaus įpareigojimą,
- ir kai ši planuojama priemonė galėtų daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai, ir kai Komisija yra nacionalinei reguliavimo institucijai nurodžiusi, kad planuojama priemonė sukurs kliūtį bendrojoje rinkoje, arba jei Komisija turi rimtų abejonių dėl planuojamos priemonės suderinamumo su Bendrijos teise, ypač su 8 straipsnyje nurodytais tikslais, planuojama priemonė netaikoma dar du mėnesius. Šio termino pratęsti negalima.
5. Per 4 dalyje nurodytą dviejų mėnesių terminą Komisija gali priimti sprendimą, kuriame reikalaujama, kad atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija planuojamą priemonę panaikintų. Prieš priimdama sprendimą, Komisija atidžiai atsižvelgia į Institucijos nuomonę, pateiktą pagal Reglamento [.../EB] 5 straipsnį. Kartu su šiuo sprendimu pateikiama išsami ir objektyvi analizė, kodėl Komisija mano, kad planuojama priemonė neturėtų būti taikoma, ir specifiniai pasiūlymai, kaip planuojama priemonė turėtų būti pataisyta.
6. Per tris mėnesius po to, kai pagal 5 dalį Komisija priima sprendimą, kuriame reikalaujama, kad nacionalinė reguliavimo institucija panaikintų planuojamą priemonę, nacionalinė reguliavimo institucija planuojamą priemonę iš dalies pakeičia arba panaikina. Jeigu planuojama priemonė iš dalies keičiama, nacionalinė reguliavimo institucija vadovaudamasi 6 straipsnyje nurodyta procedūra pradeda viešąją konsultaciją ir pagal 3 dalies nuostatas vėl pateikia Komisijai informaciją apie iš dalies pakeistą planuojamą priemonę.

7. Atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija atidžiai atsižvelgia į kitų nacionalinių reguliavimo institucijų ir Komisijos pastabas ir po to, išskyrus atvejus, kai taikoma šio straipsnio 4 dalis, gali priimti planuojamą priemonę, o ją priėmusi apie tai praneša Komisijai. Kitos nacionalinės institucijos, atliekančios funkcijas pagal šią direktyvą arba specifines direktyvas, taip pat atidžiai atsižvelgia į Komisijos pastabas.
8. Jeigu planuojama priemonė buvo iš dalies pakeista pagal 6 dalį, Komisija gali priimti sprendimą, kuriame reikalaujama, kad nacionalinė reguliavimo institucija per nurodytą terminą nustatytų specifinį įpareigojimą pagal Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyva) 9–13 a straipsnius ir Direktyvos 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva) 17 straipsnį.

Priimdama tokį sprendimą Komisija siekia tų pačių politikos tikslų, kurie yra keliami nacionalinėms reguliavimo institucijoms ir kurie išdėstyti 8 straipsnyje. Prieš priimdama sprendimą, Komisija atidžiai atsižvelgia į Institucijos nuomonę, pateiktą pagal Reglamento [...../EB] 6 straipsnį, ypač išsamiai apibūdindama nustatomą įpareigojimą.
9. Nacionalinė reguliavimo institucija Komisijai pateikia visas galutines priemones, kurioms taikomos 7 straipsnio 3 dalies a ir b punktuose nurodytos sąlygos.
10. Išskirtinėmis aplinkybėmis, kai nacionalinė reguliavimo institucija mano, kad išimties tvarka iš šio straipsnio 3 ir 4 dalyse numatytų procedūrų reikia veikti skubiai, kad būtų galima apsaugoti konkurenciją ir paslaugų gavėjų interesus, ji gali nedelsdama imtis proporcingų ir laikinų priemonių. Apie tokias priemones ji nedelsdama praneša Komisijai, kitoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms ir Institucijai, kartu išsamiai nurodydama priežastis. Sprendimą tokias priemones taikyti nuolat ir pratęsti jų galiojimo laiką, nacionalinė reguliavimo institucija priima pagal 3 ir 4 dalių nuostatas.“

(7) Įterpiamas šis 7a straipsnis:

7a straipsnis
Įgyvendinimo nuostatos

- „1. Komisija gali nustatyti įgyvendinimo nuostatas, susijusias su 7 straipsniu, kuriame apibrėžiama informacijos, pateiktinos reikalaujamuose pranešimuose pagal 7 straipsnio 3 dalį, forma, turinys ir išsamumo lygis, aplinkybės, kuriomis reikia pateikti pranešimus bei terminų apskaičiavimas.
2. 1 dalyje nurodytos priemonės, skirtos neesminėms šios direktyvos nuostatomis iš dalies pakeisti ją papildant, priimamos taikant 22 straipsnio 3 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Dėl neišvengiamų skubos priežasčių Komisija gali taikyti 22 straipsnio 4 dalyje nurodytą skubos procedūrą.“

(8) 8 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

Išskyrus tuos atvejus, kai su radijo dažniais susijusiame 9 straipsnyje nurodyta kitaip, valstybės narės atidžiai atsižvelgia į tai, jog yra pageidautina, kad jų reguliavimas technologiniu požiūriu būtų neutralus, ir užtikrina, kad vykdydamos šioje direktyvoje ir specifinėse direktyvose nurodytas užduotis, ypač tas, kuriomis siekiama užtikrinti veiksmingą konkurenciją, to paties principo laikytųsi nacionalinės reguliavimo institucijos.“

b) 2 dalyje a ir b punktai pakeičiami taip:

„a) užtikrindamos, kad paslaugų gavėjai, įskaitant neigalius, vyresnio amžiaus ir specialių socialinių poreikių paslaugų gavėjus, galėtų rinktis naudingiausią paslaugą, kainą ir kokybę,

b) užtikrindamos, kad elektroninių ryšių sektoriuje, pirmiausia teikiant turinį, nebūtų konkurencijos iškreipimų ir ribojimo;“

c) 3 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) dirbdamos su Komisija ir Institucija, siekdamos užtikrinti, kad būtų sukurta nuosekli reguliavimo praktika ir nuosekliai taikoma ši direktyva ir specifinės direktyvos.“

d) 4 dalies e punktas pakeičiamas taip:

„e) tenkindamos specifinių socialinių grupių, ypač neigalių, vyresnio amžiaus ir turinčių specialių socialinių poreikių paslaugų gavėjų, poreikius;“

e) 4 dalyje įterpiamas šis g punktas:

„g) taikydamos principą, pagal kurį galutiniai paslaugų gavėjai turėtų prieigą prie bet kokio teisėto turinio, galėtų jį platinti, taip pat galėtų naudoti teisėtą programinę įrangą ir (arba) rinktis paslaugas.“

(9) 9 straipsnis pakeičiamas taip:

„9 straipsnis

Elektroninių ryšių paslaugoms skirtų radijo dažnių valdymas

1. Valstybės narės savo teritorijose užtikrina veiksmingą elektroninių ryšių paslaugoms skirtų radijo dažnių valdymą pagal 8 straipsnį. Jos užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos skirstytų ir skirtų tokius radijo dažnius remdamosi objektyviais, skaidriais, nediskriminuojančiais ir proporcingais kriterijais.
2. Valstybės narės, atsižvelgdamos į tai, kad radijo dažnius reikia efektyviai ir veiksmingai naudoti laikantis Sprendimo Nr. 676/2002/EB (Radijo spektro sprendimas), stengiasi radijo dažnių naudojimą derinti visoje Bendrijoje.
3. Išskyrus tuos atvejus, kai antroje pastraipoje arba pagal 9c straipsnį priimtose įgyvendinimo priemonėse numatyta kitaip, valstybės narės užtikrina, kad visos radijo ryšio tinklo ir bevielės prieigos technologijos rūšys galėtų būti

naudojamos radijo dažnių juostose, kuriose teikiamos elektroninių ryšių paslaugos.

Tačiau valstybės narės numato radijo ryšio tinklo ar bevielės prieigos technologijos rūšių proporcingus ir nediskriminuojančius apribojimus, jei būtina:

- a) išvengti žalingųjų trikdžių,
- b) apsaugoti visuomenės sveikatą nuo elektromagnetinių laukų poveikio,
- c) užtikrinti, kad būtų kuo geriau padalyti radijo dažniai, kai norint naudoti radijo dažnius, reikia gauti bendrąjį leidimą, arba
- d) laikytis apribojimo pagal toliau pateiktą 4 dalį.

4. Išskyrus tuos atvejus, kai antroje pastraipoje arba pagal 9c straipsnį priimtose įgyvendinimo priemonėse numatyta kitaip, valstybės narės užtikrina, kad visos elektroninių ryšių paslaugų rūšys galėtų būti teikiamos radijo dažnių juostose, kuriose teikiamas elektroninis ryšys. Tačiau valstybės narės gali numatyti teikiamų elektroninių ryšių paslaugų rūšių proporcingus ir nediskriminuojančius apribojimus.

Apribojimai, pagal kuriuos reikalaujama, kad paslauga būtų teikiama specifinėje juostoje, grindžiami tuo, jog reikia užtikrinti, kad pagal Bendrijos teisę būtų pasiektas bendrojo intereso tikslas, kaip antai užtikrinta gyvybės apsauga, skatinama socialinė, regioninė ir teritorinė sanglauda, išvengta neveiksmingo spektro panaudojimo, arba, kaip apibrėžta nacionaliniuose teisės aktuose pagal Bendrijos teisę, būtų skatinama kultūrinė ir kalbų įvairovė bei žiniasklaidos pliuralizmas.

Apribojimas, pagal kurį draudžiama teikti bet kokias kitas paslaugas specifinėje juostoje, gali būti numatytas tik tuomet, jei jį galima pagrįsti poreikiu teikti gyvybės apsaugos paslaugas.

5. Valstybės narės reguliariai persvarsto 3 ir 4 dalyje nurodytų apribojimų būtinumą.
6. 3 ir 4 dalys taikomos radijo dažnių paskirstymui ir paskyrimui po 2009 m. gruodžio 31 d.“

(10) Įterpiami šie 9a, 9b ir 9c straipsniai:

*„9a straipsnis
Galiojančių teisių apribojimų persvarstymas*

1. Penkerių metų laikotarpiu, kuris prasideda [2010 m. sausio 1 d.], valstybės narės užtikrina, kad teisių naudoti radijo dažnius turėtojai, kuriems šios teisės buvo suteiktos prieš nurodytą datą, kompetentingoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms gali teikti pakartotinio jų teisėms taikomų apribojimų įvertinimo paraiškas pagal 9 straipsnio 3 ir 4 dalis.

Prieš priimdama sprendimą, kompetentingoji nacionalinė reguliavimo institucija praneša teisių turėtojų apie pakartotinį apribojimų įvertinimą, nurodydama teisių apimtį po pakartotinio įvertinimo, ir leidžia jam per pagrįstą laikotarpį atsiimti paraišką.

Jeigu teisių turėtojas atsiima paraišką, teisės nesikeičia iki galiojimo pabaigos arba iki penkerių metų laikotarpio pabaigos, atsižvelgiant į tai, kuri data yra ankstesnė.

2. Jeigu 1 dalyje minėtas teisių turėtojas yra radijo arba televizijos transliacijų turinio paslaugų teikėjas, o teisė naudoti radijo dažnius buvo suteikta tam, kad būtų pasiektas bendrojo intereso tikslas, jis gali teikti pakartotinio tik tos radijo dažnių dalies, kuri būtina tokiam tikslui pasiekti, įvertinimo paraišką. Tai radijo dažnių daliai, kuri nebūtina šiam tikslui pasiekti pritaikius 9 straipsnio 3 ir 4 dalis, taikoma naujo paskyrimo procedūra pagal Leidimų direktyvos 7 straipsnio 2 dalį.
3. Pasibaigus 1 dalyje nurodytam penkerių metų laikotarpiui, valstybės narės imasi visų tinkamų priemonių užtikrinti, kad 9 straipsnio 3 ir 4 dalys būtų taikomos visiems likusiems radijo dažnių paskyrimams ir paskirstymams, kurie galiojo šios direktyvos įsigaliojimo dieną.
4. Taikydamos šį straipsnį valstybės narės imasi tinkamų priemonių sąžiningai konkurencijai užtikrinti.

9b straipsnis

Individualių radijo dažnių naudojimo teisių perdavimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad įmonės galėtų kitoms įmonėms perduoti arba išnuomoti individualias radijo dažnių naudojimo teises juostose, kuriose tai daryti numatyta pagal 9c straipsnį priimtose įgyvendinimo priemonėse be išankstinio nacionalinės reguliavimo institucijos sutikimo.

Valstybės narės gali numatyti, kad kitose juostose įmonės kitoms įmonėms perduotų arba išnuomotų individualias radijo dažnių naudojimo teises.

2. Valstybės narės užtikrina, kad apie įmonės ketinimą perduoti teises naudoti radijo dažnius būtų pranešta nacionalinei reguliavimo institucijai, atsakingai už spektro paskyrimą, ir kad apie tokį ketinimą būtų paskelbta viešai. Jeigu radijo dažnio naudojimas buvo suderintas taikant Sprendimą dėl radijo spektro arba kitas Bendrijos priemones, toks perdavimas turi atitikti suderintą naudojimą.

9c straipsnis

Radijo dažnių valdymo derinimo priemonės

Siekdama dalyvauti vidaus rinkos kūrime ir tam, kad būtų įgyvendinti šio straipsnio principai, Komisija gali priimti tinkamas įgyvendinimo priemones:

- a) suderinti juostų, kuriose įmonės gali perduoti arba išnuomoti dažnių naudojimo teises, nustatymą,

b) suderinti su šiomis teisėmis pateikiamas sąlygas ir tokiems perdavimams arba nuomai taikomas sąlygas, procedūras, ribas, apribojimus, panaikinimus ir pereinamojo laikotarpio taisykles,

c) suderinti specifines priemones, kad būtų užtikrinta sąžininga konkurencija, kai perduodamos individualios teisės,

d) nustatyti išimtį iš paslaugų ir technologijų neutralumo principo, taip pat suderinti išimčių iš šių principų taikymo sritį ir pobūdį pagal 9 straipsnio 3 ir 4 dalis, išskyrus išimtis, kuriomis siekiama užtikrinti kultūrinės ir kalbų įvairovės bei žiniasklaidos pliuralizmo skatinimą.

Tokios priemonės, skirtos šios direktyvos neesminėms nuostatomis iš dalies pakeisti ją papildant, priimamos laikantis 22 straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu. Dėl neišvengiamų skubos priežasčių Komisija gali taikyti 22 straipsnio 4 dalyje nurodytą skubos procedūrą. Įgyvendinti šios dalies nuostatas Komisijai gali padėti Institucija pagal Reglamento [.../EB] 10 straipsnį.

(11) 10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Nacionalinės reguliavimo institucijos užtikrina, kad numeracijos planai ir procedūros būtų taikomi vienodai visiems viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjams. Pirmiausia valstybės narės užtikrina, kad įmonė, kuriai skirtas numerių intervalas, nediskriminuotų kitų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų nustatydamą numerių seką, kuriomis pasiekiamos jų paslaugos.“

b) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Valstybės narės remia numeravimo Bendrijoje suderinimą, jei tuo skatinamas vidaus rinkos veikimas, arba remia visoje Europoje teikiamų paslaugų plėtojimą. Šiuo klausimu Komisija gali imtis tinkamų techninių įgyvendinimo priemonių, kurias gali sudaryti tarifo principo nustatymas specifiniams numeriams arba numerių intervalams. Taikant įgyvendinimo priemones Institucijai gali būti suteikta specifinė atsakomybė.

Šios priemonės, skirtos šios direktyvos neesminėms nuostatomis iš dalies pakeisti ją papildant, priimamos laikantis 22 straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu. Dėl neišvengiamų skubos priežasčių Komisija gali taikyti 22 straipsnio 4 dalyje nurodytą skubos procedūrą.“

(12) 11 straipsnio 1 dalyje žodžiai „nedelsdama ir be jokios diskriminacijos veiktų skaidria ir viešai prieinama tvarka“ pakeičiami:

„nedelsdama ir be jokios diskriminacijos veiktų nesudėtinga, skaidria ir viešai prieinama tvarka ir bet koku atveju priimtų sprendimą per keturis mėnesius po paraiškos pateikimo, ir“

(13) 12 straipsnis pakeičiamas taip:

*„12 straipsnis
Elektroninių ryšių tinklų teikėjų bendra vieta ir bendras įrenginių naudojimas*

1. Kai elektroninių ryšių tinklus teikianti įmonė pagal nacionalinius įstatymus turi teisę įrengti įrenginius valstybinės ar privačios nuosavybės vietose, virš tų vietų ar po jomis, arba gali pasinaudoti nuosavybės eksproprijavimo ar naudojimo tvarka, nacionalinės reguliavimo institucijos nustato, kad tokie įrenginiai ar nuosavybė, kaip antai įėjimai į pastatus, stiebai, antenos, takai, šuliniai ir gatvėje esančios skirstymo spintos, būtų naudojami bendrai.
2. Valstybės narės gali reikalauti, kad 1 dalyje nurodyti teisių turėtojai bendrai naudotųsi įrenginiais ar nuosavybe (įskaitant fizinę bendrą vietą) arba imtųsi priemonių viešųjų darbų koordinavimui palengvinti tam, kad būtų apsaugota aplinka, visuomenės sveikata, užtikrintas visuomenės saugumas arba kad būtų atsižvelgiama į miesto ir šalies planavimo tikslus tik po tinkamo viešųjų konsultacijų laikotarpio, per kurias visoms suinteresuotosioms šalims suteikiama galimybė pareikšti nuomonę. Į tokius bendro naudojimo ir koordinavimo susitarimus gali būti įtrauktos įrenginių ar nuosavybės bendro naudojimo sąnaudų pasidalijimo taisyklės.
3. Pagal 1 dalį nacionalinių reguliavimo institucijų taikomos priemonės turi būti objektyvios, skaidrios ir proporcingos.“

(14) Įterpiamas šis IIIa skyrius:

„IIIa skyrius

**TINKLŲ IR PASLAUGŲ
SAUGUMAS IR VIENTISUMAS**

*13a straipsnis
Saugumas ir vientisumas*

1. Valstybės narės užtikrina, kad įmonės, teikiančios viešuosius ryšių tinklus ar viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas imtųsi tinkamų techninių ir organizacinių priemonių teikiamų tinklų ir paslaugų saugumui užtikrinti. Atsižvelgiant į naujausius technikos laimėjimus, šiomis priemonėmis užtikrinamas saugumo lygis, atitinkantis atsiradusią riziką. Visų pirma imamasi priemonių siekiant užkirsti kelią su saugumu susijusiems incidentams arba sumažinti jų poveikį paslaugų gavėjams ir sujungtiems tinklams.
2. Valstybės narės užtikrina, kad įmonės, teikiančios viešuosius ryšių tinklus imtųsi visų reikalingų priemonių šių tinklų vientisumui užtikrinti, kad užtikrintų šiais tinklais teikiamų paslaugų nepertraukiamumą.
3. Valstybės narės užtikrina, kad įmonės, teikiančios viešuosius ryšių tinklus ar viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas praneštų nacionalinėms

reguliavimo institucijoms apie bet kokius saugumo ar vientisumo pažeidimus, kurie turėjo didelės įtakos tinklų veikimui arba paslaugų teikimui.

Prireikus atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija informuoja kitų valstybių narių nacionalines reguliavimo institucijas ir Instituciją. Jeigu informacijos apie pažeidimą atskleidimas atitinka visuomenės interesą, nacionalinė reguliavimo institucija gali informuoti visuomenę.

Kas tris mėnesius nacionalinė reguliavimo institucija pateikia Komisijai apibendrintą pagal šią dalį gautų pranešimų ir įvykdytų veiksmų ataskaitą.

4. Komisija, atidžiai atsižvelgdama į pagal Reglamento [.../EB] 4 straipsnio 3 dalies b punktą parengtą Institucijos nuomonę, gali priimti tinkamas technines įgyvendinimo priemones, siekdama suderinti 1, 2 ir 3 dalyse nurodytas priemones, įskaitant priemones, apibrėžiančias reikalavimus, taikomus pranešimo aplinkybėms, formai ir procedūroms.

Šios įgyvendinimo priemonės, skirtos šios direktyvos neesminėms nuostatomis iš dalies pakeisti ją papildant, priimamos laikantis 22 straipsnio 3 dalyje nurodytos procedūros. Dėl neišvengiamų skubos priežasčių Komisija gali taikyti 22 straipsnio 4 dalyje nurodytą skubos procedūrą.

13b straipsnis

Įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų įgaliojimą duoti privalomus nurodymus įmonėms, teikiančioms viešuosius ryšių tinklus arba viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas tam, kad būtų įgyvendintas 13a straipsnis.
2. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų įgaliojimą reikalauti, kad įmonės, teikiančios viešuosius ryšių tinklus arba viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas:
 - a) teiktų informaciją, reikalingą paslaugų ir tinklų saugumui įvertinti, įskaitant dokumentais pagrįstas saugumo politikos kryptis, ir
 - b) duotų nurodymus kvalifikuotai nepriklausomai institucijai atlikti saugumo auditą ir pateiktų šio audito rezultatus nacionalinei reguliavimo institucijai.
3. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų visus reikalingus įgaliojimus tirti nurodymų nesilaikymo atvejus.
4. Šios nuostatos nepažeidžia šios direktyvos 3 straipsnio.“

(15) 14 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 2 dalies antroje pastraipoje išbraukiamas antras sakinyss.
- b) 3 dalis išbraukiama.

(16) 15 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) Antraštė pakeičiama taip:

„Rinkų nustatymo ir apibrėžimo procedūra“

b) 1 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„1. Po viešųjų konsultacijų ir konsultacijų su Institucija Komisija priima rekomendaciją dėl atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų (toliau – rekomendacija). Rekomendacijoje bus nurodytos tos elektroninių ryšių sektoriaus produktų ir paslaugų rinkos, kurių charakteristikos pagrįstai leidžia joms taikyti specifinėse direktyvose nurodytus reglamentuojančio pobūdžio įpareigojimus, jų netaikant rinkoms, kurios konkrečiais atvejais gali būti apibrėžtos pagal konkurencijos teisę. Komisija rinkas apibrėžia pagal konkurencijos teisės principus.“

c) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Atidžiai atsižvelgdamos į rekomendaciją ir gaires, nacionalinės reguliavimo institucijos pagal nacionalines aplinkybes ir konkurencijos teisės principus apibrėžia atitinkamas rinkas, pirmiausia atitinkamas rinkas savo teritorijose. Prieš apibrėždamos rinkas, kurios skiriasi nuo rekomendacijoje apibrėžtų rinkų, nacionalinės reguliavimo institucijos laikosi 6 ir 7 straipsniuose nurodytos tvarkos.

d) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Prieš priimdama sprendimą, kuriame nustatomos tarpvalstybinės rinkos, Komisija atidžiai atsižvelgia į Institucijos nuomonę, pateiktą pagal Reglamento [... .../EB] 7 straipsnį.

Sprendimas, kuriuo siekiama iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, priimamos taikant 22 straipsnio 3 dalyje nustatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Dėl neišvengiamų skubos priežasčių Komisija gali taikyti 22 straipsnio 4 dalyje nurodytą skubos procedūrą.“

(17) 16 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Nacionalinės reguliavimo institucijos atlieka rekomendacijoje išvardytų atitinkamų rinkų tyrimą, atidžiai atsižvelgdamos į gaires. Valstybės narės užtikrina, kad šis tyrimas atitinkamais atvejais būtų atliekamas kartu su nacionalinėmis konkurencijos institucijomis.

2. Tais atvejais, kai pagal Direktyvos 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva) 17 straipsnio 3 arba 4 dalis arba pagal Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyva) 8 straipsnį reikalaujama, kad nacionalinė reguliavimo institucija nustatytų, ar įmonėms reikia skirti, palikti galioti, pakeisti ar panaikinti įpareigojimus, ji, remdamasi šio straipsnio 1 dalyje nurodytu tyrimu, turi nustatyti, ar konkurencija atitinkamoje rinkoje yra veiksminga.“

b) 5 ir 6 dalys pakeičiamos taip:

„5. 15 straipsnio 4 dalyje minimame sprendime minėtų tarpvalstybinių rinkų atveju, Komisija paprašo Institucijos atlikti rinkos tyrimą atidžiai atsižvelgiant į gaires, ir pateikti nuomonę, ar pradėti taikyti, palikti galioti, keisti ar panaikinti šio straipsnio 2 dalyje minėtus reglamentuojančio pobūdžio įpareigojimus.

Atidžiai atsižvelgdama į Institucijos nuomonę, Komisija gali priimti sprendimą, kuriame nustato, kad viena ar daugiau įmonių turi didelę įtaką toje rinkoje, ir kuriuo nustato vieną ar daugiau specifinių įpareigojimų pagal Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyva) 9–13a straipsnius ir Direktyvos 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva) 17 straipsnį. Priimdama tokį sprendimą Komisija siekia 8 straipsnyje išdėstytų politikos tikslų.

6. Pagal šio straipsnio 3 ir 4 dalis taikant priemones laikomasi 6 ir 7 straipsniuose nurodytos tvarkos. Nacionalinės reguliavimo institucijos atlieka rinkos tyrimą:

a) per dvejus metus nuo ankstesnio pranešimo apie planuojamą priemonę, susijusią su ta rinka,

b) tų rinkų, apie kurias anksčiau nebuvo pranešta Komisijai, per vienerius metus po persvarstytos rekomendacijos dėl atitinkamų rinkų priėmimo, arba

c) naujų valstybių narių, kurios įstojo į Sąjungą, per vienerius metus po įstojimo.

c) Įterpiama ši 7 dalis:

„7. Jeigu nacionalinė reguliavimo institucija nepabaigia rekomendacijoje nurodytos atitinkamos rinkos tyrimo per 16 straipsnio 6 dalyje nustatytą terminą, Komisija gali prašyti Institucijos pateikti nuomonę, įskaitant įgyvendinimo priemones, specifinės rinkos tyrimą ir taikytinus konkrečius įpareigojimus. Institucija surengia viešąsias konsultacijas apie atitinkamą planuojamą priemonę.

Atidžiai atsižvelgdama į pagal Reglamento [.../EB] 6 straipsnį pateiktą Institucijos nuomonę, Komisija gali priimti sprendimą, kuriame reikalaujama, kad nacionalinė reguliavimo institucija nustatytų, kad tam tikros įmonės turi didelę įtaką rinkoje ir joms nustatytų specifinius įpareigojimus pagal Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyva) 8, 9–13a straipsnius ir Direktyvos 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva) 17 straipsnį. Priimdama tokį sprendimą, Komisija siekia tų pačių politikos tikslų, kurie yra keliami nacionalinėms reguliavimo institucijoms ir išdėstyti 8 straipsnyje.“

(18) 17 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies antrame sakinyje žodžiai „laikydamosi 22 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos“ pakeičiami „imdamosi atitinkamų įgyvendinimo priemonių ir“.

b) 6 dalyje žodžiai „22 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka išbraukia juos iš 1 dalyje minėto standartų ir (arba) specifikacijų sąrašo“ pakeičiami „imasi

atitinkamų įgyvendinimo priemonių ir iš 1 dalyje minėtų standartų ir (arba) specifikacijų sąrašo šiuos standartus ir (arba) specifikacijas išbraukia“.

c) Įterpiama ši 6a dalis:

„6a. 4 ir 6 dalyje nurodytos įgyvendinimo priemonės, skirtos neesminėms šios direktyvos nuostatomis iš dalies pakeisti ją papildant, priimamos taikant 22 straipsnio 3 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Dėl neišvengiamų skubos priežasčių Komisija gali taikyti 22 straipsnio 4 dalyje nurodytą skubos procedūrą.“

(19) 18 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalyje įterpiamas šis c punktas:

„c) teikėjus, teikiančius skaitmeninės televizijos paslaugas ir įrangą, bendradarbiauti teikiant neįgaliems galutiniams paslaugų gavėjams sąveiką užtikrinančias televizijos paslaugas.“

b) 3 dalis išbraukiama.

(20) 19 straipsnis pakeičiamas taip:

*„19 straipsnis
Suderinimo procedūros*

1. Nepažeidžiant šios direktyvos 9 straipsnio, Direktyvos 2002/20/EB (Leidimų direktyvos) 6 ir 8 straipsnių, jei Komisija nustato, kad nacionalinės reguliavimo institucijos skirtingai atlieka šioje direktyvoje ir specifinėse direktyvose nurodytas reguliavimo užduotis ir dėl to gali kilti kliūčių vidaus rinkai, Komisija, atidžiai atsižvelgdama į Institucijos nuomonę, jeigu nuomonė yra pateikta, gali pateikti rekomendaciją arba priimti sprendimą dėl suderinto šios direktyvos ir specifinių direktyvų nuostatų taikymo tam, kad būtų įgyvendinami 8 straipsnyje išdėstyti tikslai.

2. Jeigu pagal 1 dalį Komisija pateikia rekomendaciją, ji laikosi 22 straipsnio 2 dalyje nurodytos procedūros.

Valstybės narės užtikrina, kad atlikdamos užduotis nacionalinės reguliavimo institucijos atidžiai atsižvelgtų į šias rekomendacijas. Jei nacionalinė reguliavimo institucija nusprendžia rekomendacijų nesilaikyti, ji apie tai praneša Komisijai pagrįsdama savo poziciją.

3. 1 dalyje minėtas sprendimas, kuriuo siekiama iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, priimamas taikant 22 straipsnio 3 dalyje nustatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Dėl neišvengiamų skubos priežasčių Komisija gali taikyti 22 straipsnio 4 dalyje nurodytą skubos procedūrą.

4. Pagal 1 dalį priimtose priemonėse gali apimti suderinto arba koordinuoto metodo, kuris taikomas sprendžiant toliau išvardytus klausimus, nustatymas:

- a) nuoseklus reguliavimo metodų, įskaitant reguliavimo taikymą naujoms paslaugoms, taikymas;
 - b) numeracijos, pavadinimų ir adresavimo klausimai, įskaitant numerių intervalus, numerių ir identifikatorių perkėlimą, numerių ir adresų transliavimo sistemas ir prieigą prie 112 skubios pagalbos iškvietimo tarnybų;
 - c) su vartotojais susiję klausimai, įskaitant sąlygų neįgaliesiems galutiniams paslaugų gavėjams sudarymą naudotis elektroninių ryšių paslaugomis ir įranga;
 - d) reguliavimo apskaita.
5. Institucija gali savo iniciatyva patarti Komisijai, ar turėtų būti priimta priemonė pagal 1 dalį.“

(21) 20 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

- „1. Tais atvejais, kai dėl galiojančių įpareigojimų pagal šią direktyvą ar specifines direktyvas tarp paslaugų teikėjų, vienas kurių yra valstybėje narėje elektroninių ryšių tinklus ar paslaugas teikianti įmonė, kyla ginčas, atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija bet kurios ginčo šalies prašymu ir nepažeisdama 2 dalies nuostatų priima sprendimą, įpareigojantį išspręsti ginčą per kuo trumpesnį laiką, bet kuriuo atveju per keturis mėnesius, išskyrus ypatingas aplinkybes. Atitinkama valstybė narė reikalauja, kad visos šalys visapusiškai bendradarbiautų su nacionaline reguliavimo institucija.“

(22) 21 straipsnis pakeičiamas taip:

*„21 straipsnis
Tarpvalstybinių ginčų sprendimas*

1. Jei tarp šalių skirtingose valstybėse narėse kyla dėl šios direktyvos ar specifinių direktyvų ginčas, priklausantis kelių valstybių narių nacionalinių reguliavimo institucijų kompetencijai, taikomos šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalių nuostatos.
2. Ginčą atitinkamoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms gali pateikti bet kuri šalis. Kompetentingos nacionalinės reguliavimo institucijos koordinuoja savo pastangas ginčą išspręsti pagal 8 straipsnyje išdėstytus tikslus.

Bet kuri nacionalinė reguliavimo institucija, kuri yra kompetentinga spręsti tokį ginčą, gali paprašyti Institucijos pateikti rekomendaciją pagal Reglamento [.../EB] 18 straipsnį dėl priemonės, kurios reikia imtis pagal Pagrindų direktyvos ir (arba) specifinių direktyvų nuostatas ginčui išspręsti.

Jeigu toks prašymas pateikiamas Institucijai, visos nacionalinės reguliavimo institucijos, kurios yra kompetentingos spręsti bet kurį ginčo aspektą, prieš imdamosi priemonės ginčui išspręsti, laukia, kol pagal Reglamento [.../EB] 18 straipsnį Institucija pateiks rekomendaciją, neapribodamos nacionalinių reguliavimo institucijų galimybės prireikus imtis skubių priemonių.

Bet kokie ginčą sprendžiančios nacionalinės reguliavimo institucijos įmonei nustatyti įpareigojimai atitinka šios direktyvos arba specifinių direktyvų nuostatas, o juos nustatant atidžiai atsižvelgiama į Institucijos pagal Reglamento [.../EB] 18 straipsnį pateiktą rekomendaciją.

3. Valstybės narės gali numatyti nuostatas, kad kompetentingos nacionalinės reguliavimo institucijos kartu atsisakytų spręsti ginčą įpareigojančiu sprendimu, kai veikia kiti mechanizmai, įskaitant tarpininkavimą, kurie geriau ir laiku pagal 8 straipsnio nuostatas išspręstų ginčą.

Apie tai jos nedelsdamos praneša šalims. Jei per keturis mėnesius ginčas neišsprendžiamas ir nukentėjusioji šalis jo neperduoda teismui, nacionalinės reguliavimo institucijos bet kurios šalies prašymu koordinuoja savo pastangas ginčą išspręsti pagal 8 straipsnio nuostatas ir atidžiai atsižvelgdamos į pagal Reglamento [.../EB] 18 straipsnį Institucijos pateiktą rekomendaciją.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka netrukdo bet kuriai šaliai pateikti ieškinį.“

(23) Įterpiamas šis 21a straipsnis:

*„21a straipsnis
Sankcijos*

„Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikomų už nacionalinių nuostatų, priimtų remiantis šia direktyva ir specifinėmis direktyvomis, pažeidimus, ir imasi visų būtinų priemonių jų įgyvendinimui užtikrinti. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės praneša apie šias nuostatas Komisijai vėliausiai iki [*pakeičiančio teisės akto įgyvendinimo terminas*] ir nedelsdamos praneša jai apie visus vėlesnius tų nuostatų pakeitimus.“

(24) 22 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Darant nuorodą į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys bei Sprendimo 1999/468/EB 7 straipsnis, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.“

- b) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Darant nuorodą į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1, 2, 4 ir 6 dalys bei Sprendimo 1999/468/EB 7 straipsnis, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

(25) 27 straipsnis išbraukiamas.

(26) I ir II priedai išbraukiami.

2 straipsnis
Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyvos) pakeitimai

Direktyva 2002/19/EB iš dalies keičiama taip:

(1) 2 straipsnio a punktas pakeičiamas taip:

„a) prieiga – priėjimo prie įrenginių ir (arba) paslaugų suteikimas kitai įmonei apibrėžtomis sąlygomis išskirtiniu ar neišskirtiniu pagrindu elektroninių ryšių paslaugoms, informacinės visuomenės paslaugoms arba transliacijų turinio paslaugoms teikti. Ji apima *inter alia*: prieigą prie tinklo elementų ir susijusių įrenginių, kurie gali sujungti įrangą fiksuoto ir nefiksuoto ryšio priemonėmis (pirmiausia – tai prieiga prie vietos linijos ir prie įrenginių ir paslaugų, kurie yra būtini paslaugoms vietos linija teikti); prieigą prie fizinės infrastruktūros, įskaitant pastatus, takus ir stiebus; prieigą prie atitinkamų programinės įrangos sistemų, įskaitant veiklos palaikymo sistemas; prieigą prie numerių transliavimo ar lygiavertės funkcijas atliekančių sistemų; prieigą prie fiksuotojo ir judriojo ryšio tinklų, visų pirma tarptinklinio ryšio; prieigą prie sąlyginės prieigos sistemų skaitmeninės televizijos paslaugoms teikti; prieigą prie virtualaus tinklo paslaugų.“

(2) 4 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Siekiant užtikrinti paslaugų teikimą ir sąveiką visoje Bendrijoje, viešųjų ryšių tinklų operatoriai turi teisę, o, gavę kitų pagal Direktyvos 2002/20/EB (Leidimų direktyva) 4 straipsnį taip pat įgaliotų įmonių prašymą, yra įpareigoti derėtis dėl tarpusavio sujungimo viešai prieinamų elektroninių ryšių paslaugoms teikti. Operatoriai kitoms įmonėms prieigą ir sujungimą teikia tokiomis sąlygomis, kurios atitinka nacionalinės reguliavimo institucijos jiems nustatytus įpareigojimus pagal 5, 6, 7 ir 8 straipsnius.“

(3) 5 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Pagal 1 dalį nustatomi įpareigojimai ir sąlygos turi būti objektyvūs, skaidrūs, proporcingi ir nediskriminuojantys; jie turi būti įgyvendinami Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 6 ir 7 straipsniuose nustatyta tvarka.“

b) 3 ir 4 dalys išbraukiamos.

(4) 6 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Atsižvelgdama į rinkos raidą ir technologinę pažangą, Komisija gali priimti įgyvendinimo priemones, kad iš dalies pakeistų I priedą. Priemonės, skirtos neesminėms šios direktyvos nuostatoms, iš dalies pakeisti, priimamos laikantis 14 straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu. Dėl neišvengiamų skubos priežasčių Komisija gali taikyti 14 straipsnio 4 dalyje nurodytą skubos procedūrą.

Europos elektroninių ryšių rinkos institucija (toliau – Institucija) gali padėti Komisijai rengti šioje dalyje nurodytas nuostatas.

- (5) 7 straipsnis išbraukiamas.
- (6) 8 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) 1 dalyje „9–13 straipsniuose“ pakeičiami „9–13a straipsniuose“.
 - b) 3 dalis iš dalies keičiama taip:
 - i) Pirma pastraipa iš dalies keičiama taip:
 - pirmoje įtraukioje „5 straipsnio 1 ir 2 dalių bei 6 straipsnio“ pakeičiama „5 straipsnio 1 dalies ir 6 straipsnio“.
 - antroje įtraukioje „1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 97/66/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos telekomunikacijų sektoriuje³²“ pakeičiama „2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių)³³“.
 - ii) Aantra pastraipa papildoma šiuo antru sakiniu:

„Komisija atidžiai atsižvelgia į Institucijos nuomonę, pateiktą pagal Reglamento [/EB] 4 straipsnio 3 dalies m punktą.“
- (7) 9 straipsnio 5 dalis pakeičiama taip:
- „5. Komisija gali priimti reikalingus II priedo dalinius pakeitimus tam, kad pritaikytų šį priedą prie technologinės pažangos ir rinkos raidos. Priemonės, skirtos šios direktyvos neesminėms nuostatomis iš dalies pakeisti, priimamos laikantis 14 straipsnio 3 dalyje nustatytos reguliavimo procedūros su tikrinimu. Dėl neišvengiamų skubos priežasčių Komisija gali taikyti 14 straipsnio 4 dalyje nurodytą skubos procedūrą. Institucija gali padėti Komisijai įgyvendinti šioje dalyje nurodytas nuostatas.“
- (8) 12 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) 1 dalies f punktas pakeičiamas taip:

„f) leistų naudotis bendra vieta ar kitaip bendrai naudotis įrenginiais, įskaitant kanalus, pastatus ar įėjimus į pastatus, antenas ar stiebus, šulinius ir gatvėje esančias skirstymo spintas;“
 - b) 1 dalis papildoma j punktu:

„j) teiktų prieigą prie susijusių paslaugų, kaip antai galimybės nustatyti tapatybę, vietą ir buvimą.“

³² OL L 24, 1998 1 30, p. 1.

³³ OL L 201, 2002 7 31, p. 37 Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2006/24/EB (OL L 105, 2006 4 13, p. 54).

c) Įterpiama ši 3 dalis:

„3. Taikydamos operatoriui įpareigojimus teikti prieigą pagal šio straipsnio nuostatas, nacionalinės reguliavimo institucijos gali nustatyti technines ar eksploatacines sąlygas, kurių tokios prieigos teikėjas ir (arba) gavėjas privalo laikytis, kai būtina užtikrinti normalų tinklo darbą. Įpareigojimai laikytis specialių techninių standartų arba specifikacijų turi atitikti pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 17 straipsnio 1 dalį nustatytus standartus ir specifikacijas.“

(9) Įterpiami šie 13a ir 13b straipsniai:

*„13a straipsnis
Funkcinis atskyrimas*

1. Pagal 8 straipsnį, o ypač 8 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą, nacionalinė reguliavimo institucija gali nustatyti įpareigojimą vertikaliai integruotoms įmonėms, kad pastarosios skirtų visą su didmeniniu prieigos produktų teikimu susijusią veiklą vykdyti savarankiškai veikiantiems verslo skyriams.

Toks verslo skyrius teiktų prieigos produktus ir paslaugas visoms įmonėms, įskaitant kitus kontroliuojančiosios bendrovės verslo skyrius, per tokius pačius terminus, tokiomis pačiomis sąlygomis, įskaitant kainas ir paslaugų lygį, taip pat naudodamas tas pačias sistemas ir procesus.

2. Kai nacionalinė reguliavimo institucija nustato funkcinio atskyrimo įpareigojimą, ji pateikia Komisijai prašymą, į kurį įtraukia:

a) įrodymus, kad nustačius atitinkamus 9–13 straipsnyje nurodytus įpareigojimus veiksmingai konkurencijai pasiekti remiantis koordinuotu atitinkamų rinkų tyrimu, atliktu pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 16 straipsnyje nurodytą rinkos tyrimo procedūrą, veiksmingos konkurencijos pasiekti nepavyko ir vėliau nepavyks pasiekti, ir kad keliuose tokių produktų rinkose yra svarbių, nuolatos pasikartojančių konkurencijos problemų ir (arba) rinkos nepakankamumo atvejų;

b) laukiamą tyrimo poveikį reguliavimo institucijai, įmonei ir įmonės paskatoms investuoti į tinklą, kitoms suinteresuotosioms šalims, pirmiausia įskaitant poveikį infrastruktūros konkurencijai ir bet kokią potencialų poveikį vartotojams;

c) siūlomas planuojamas priemonės.

3. Į planuojamas priemones įtraukiami šie aspektai:

a) tikslus atskyrimo pobūdis ir lygis, pirmiausia nurodant atskiros verslo subjekto statusą,

b) atskiros verslo subjekto turtas ir produktus bei paslaugas, kuriuos teiks šis subjektas,

- c) valdymo tvarką siekiant užtikrinti atskiro verslo subjekto samdomų darbuotojų nepriklausomumą, taip pat atitinkamų paskatų struktūrą,
 - d) įpareigojimų laikymosi užtikrinimo taisyklės,
 - e) veikimo procedūrų skaidrumo užtikrinimo taisyklės, pirmiausia suinteresuotųjų šalių atžvilgiu,
 - f) atitikties užtikrinimo stebėsenos programą, įskaitant metinės ataskaitos skelbimą.
4. Vadovaudamasi Komisijos sprendimu dėl pagal 8 straipsnio 3 dalį priimtų planuojamų priemonių, nacionalinė reguliavimo institucija atlieka koordinuotą skirtingų su prieigos tinklu susijusių rinkų tyrimą pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 16 straipsnyje nustatytą tvarką. Remdamasi šiuo įvertinimu, nacionalinė reguliavimo institucija skiria, palieka galioti, pakeičia ar panaikina įpareigojimus pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 6 ir 7 straipsnius.
 5. Įmonei, kuriai taikomas funkcinis atskyrimas, gali būti nustatyti bet kurie 9–13 straipsniuose nurodyti įpareigojimai bet kurioje specifinėje rinkoje, jeigu pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 16 straipsnį buvo nustatyta, kad ji turi didelę įtaką toje rinkoje, arba nustatyti bet kurie kiti įpareigojimai, kuriuos nustatyti leido Komisija pagal 8 straipsnio 3 dalį.

13b straipsnis

Vertikaliai integruotos įmonės savanoriškas atskyrimas

1. Jeigu pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 16 straipsnį buvo nustatyta, kad įmonės turi didelę įtaką vienoje ar keliuose atitinkamose rinkose, šios įmonės iš anksto informuoja nacionalinę reguliavimo instituciją, ar jos ketina perduoti vietos prieigos tinklo aktyvus arba didesnę jų dalį atskiram verslo subjektui, priklausančiam skirtingiems savininkams, ar įsteigti atskirą verslo subjektą tam, kad galėtų teikti visiems mažmeniniams teikėjams, įskaitant savo mažmeninius skyrius, visiškai lygiaverčius prieigos produktus.
2. Nacionalinė reguliavimo institucija įvertina, kokią poveikį turės numatytas sandoris galiojantiems reglamentuojančio pobūdžio įpareigojimams pagal Direktyvą 2002/21/EB (Pagrindų direktyva).

Šiuo tikslu nacionalinė reguliavimo institucija pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 16 straipsnyje nurodytą procedūrą atlieka koordinuotą su prieigos produktais susijusių skirtingų rinkų tyrimą.

Remdamasi šiuo įvertinimu, nacionalinė reguliavimo institucija skiria, palieka galioti, pakeičia ar panaikina įpareigojimus pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 6 ir 7 straipsnius.

3. Įmonei, kuriai pritaikytas teisinis ir (arba) veiklos atskyrimas, gali būti nustatyti bet kurie 9–13 straipsniuose nurodyti įpareigojimai bet kurioje specifinėje rinkoje, jeigu pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva)

16 straipsnį buvo nustatyta, kad ji turi didelę įtaką toje rinkoje, arba nustatyti bet kurie kiti įpareigojimai, kuriuos nustatyti leido Komisija pagal 8 straipsnio 3 dalį.

(10) 14 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į minėto sprendimo 8 straipsnio nuostatas.“

b) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Darant nuorodą į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1, 2, 4 ir 6 dalys bei Sprendimo 1999/468/EB 7 straipsnis, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.“

3 straipsnis

Direktyvos 2002/20/EB (Leidimų direktyvos) pakeitimai

Direktyva 2002/20/EB iš dalies keičiama taip:

(1) 2 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Taip pat vartojamos šios sąvokos:

bendrasis leidimas – pagal šią direktyvą valstybių narių sukurta teisinė sistema, pagal kurią užtikrinamos teisės teikti elektroninių ryšių tinklus ar paslaugas ir nustatomi sektoriui specifiniai įpareigojimai, kurie gali būti taikomi visiems ar tik tam tikros rūšies elektroninių ryšių tinklams ir paslaugoms.“

(2) 3 straipsnio 2 dalyje „5, 6 ir 7 straipsnių“ pakeičiama

„5,6, 6a ir 7 straipsnių“.

(3) 5 straipsnis pakeičiamas taip:

„5 straipsnis

Radio dažnių ir numerių naudojimo teisės

1. Valstybės narės netaiko reikalavimo suteikti individualias naudojimo teises norint naudoti radijo dažnius, tačiau įtraukia tokių radijo dažnių naudojimo sąlygas į bendrąjį leidimą, išskyrus tuos atvejus, kai individualios naudojimo teisės galima suteikti tam, kad:

a) būtų išvengta didelio žalingųjų trikdžių pavojaus, arba

b) būtų įgyvendintas bendrojo intereso tikslas.

2. Tais atvejais, kai radijo dažnių ar numerių naudojimui būtina suteikti individualias naudojimo teises, valstybės narės įmonės prašymu suteikia tokias

teises bet kuriai įmonei, teikiančiai ar naudojančiai tinklus ar paslaugas pagal bendrąjį leidimą, pagal šios direktyvos 6, 6a, 7 straipsnių ir 11 straipsnio 1 dalies c punkto nuostatas ir pagal bet kurias kitas taisykles, užtikrinančias tų išteklių veiksmingą naudojimą pagal Direktyvą 2002/21/EB (Pagrindų direktyva).

Nepažeidžiant iš anksto valstybių narių nustatytų specifinių kriterijų, taikomų suteikti radijo dažnių naudojimo teises radijo ir televizijos transliacijų turinio teikėjams, kad pagal Bendrijos teisę būtų įgyvendinti bendrojo intereso tikslai, tokios naudojimo teisės suteikiamos laikantis objektyvios, skaidrios, nediskriminuojančios ir proporcingos tvarkos, o radijo dažnių atveju laikomasi Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 9 straipsnio nuostatų. Procedūros yra viešos, išskyrus atvejus, kai galima įrodyti, kad individualios radijo dažnių naudojimo teisės, suteikiamos radijo ir televizijos transliacijų turinio teikėjams, yra esminės norint laikytis tam tikro įpareigojimo, kurį iš anksto nustatė valstybė narė ir kuris yra reikalingas norint pagal Bendrijos teisę įgyvendinti bendrojo intereso tikslą.

Suteikdama naudojimo teises, valstybė narė išsamiai nurodo, ar šias teises teisių turėtojas gali perduoti ir kokiomis sąlygomis. Radijo dažnių atveju tokios nuostatos atitinka Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 9b straipsnį.

Jeigu valstybės narės suteikia naudojimo teises ribotam laikui, teisių galiojimo trukmė atitinka susijusias paslaugas, atsižvelgiant į iš anksto apibrėžtą siekiamą tikslą.

Dešimčiai ar daugiau metų suteiktos individualaus radijo dažnių naudojimo teisės, kurios negali būti perduotos arba nuomojamos kitai įmonei, kaip leidžiama Pagrindų direktyvos 9b straipsnyje, yra persvarstomos pagal 1 dalyje nurodytus kriterijus kas penkerius metus, o pirmą kartą – praėjus penkeriems metams po suteikimo. Jeigu suteikiant individualias naudojimo teises šie kriterijai nebetaikomi, individualaus naudojimo teisės keičiamos bendruoju radijo dažnių naudojimo leidimu, pranešus prieš ne daugiau kaip penkerius metus po persvarstymo išvados, arba šias teises galima laisvai perduoti ar išnuomoti kitai įmonei.

3. Sprendimas dėl naudojimo teisių priimamas, pranešamas ir paskelbiamas kuo greičiau, kai tik nacionalinė reguliavimo institucija gauna visą paraišką: numerių, kurie skiriami specifiniais tikslais nacionaliniame numeracijos plane, – per tris savaites, radijo dažnių, kurie skiriami elektroniniams ryšiams nacionaliniame dažnių plane, – per šešias savaites. Nurodyti terminai turi nepažeisti jokių taikytinų tarptautinių susitarimų, susijusių su radijo dažnių naudojimu ar orbitinėmis padėtimis.
4. Jei, pasitarus su suinteresuotosiomis šalimis pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 6 straipsnį, nusprendžiama, kad išskirtinės ekonominės vertės numerių naudojimo teisė turi būti suteikiama konkurencinės ir lyginamosios atrankos tvarka, valstybės narės ilgiausią trijų savaičių laikotarpį gali pratęsti dar iki trijų savaičių.

Radio dažnių naudojimo teisė konkurencine ir lyginamąja tvarka suteikiama pagal 7 straipsnį.

5. Valstybės narės neriboja suteikiamų naudojimo teisių skaičiaus, išskyrus atvejus, kai tai būtina veiksmingam radio dažnių naudojimui pagal 7 straipsnį užtikrinti.
6. Nacionalinės reguliavimo institucijos užtikrina, kad radio dažniai būtų naudojami kuo veiksmingiau pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 9 straipsnio 2 dalį. Jos taip pat užtikrina, kad konkurencija nebūtų iškraipyta po radio dažnių naudojimo teisių perdavimo arba jų sukaupus. Dėl to valstybės narės gali imtis atitinkamų priemonių, tai yra jos gali susiaurinti arba panaikinti radio dažnių naudojimo teises arba priversti jas parduoti.“

(4) 6 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Bendrajam leidimui teikti elektroninių ryšių tinklus arba paslaugas, radio dažnių naudojimo teisėms ir numerių naudojimo teisėms gali būti taikomos tik I priede išvardytos sąlygos. Tokios sąlygos yra nediskriminuojančios, proporcingos ir skaidrios, o radio dažnių naudojimo atveju atitinka Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 9 straipsnį.“

b) 2 dalyje „Direktyvos 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva) 16, 17, 18 ir 19 straipsnius“ pakeičiama „Direktyvos 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva) 17 straipsnį“.

c) 3 dalyje žodis „priedo“ pakeičiamas „I priedo“.

(5) Įterpiami šie 6a ir 6b straipsniai:

*„6a straipsnis
Derinimo priemonės*

1. Tam, kad pasiektų 1 straipsnyje išdėstytus tikslus, ir nepažeisdama šios direktyvos 5 straipsnio 2 dalies, Komisija gali priimti įgyvendinimo priemones, kuriomis siekiama:

a) nustatyti radio dažnių juostas, kurias naudoti galima gavus bendrąjį leidimą arba individualias radio dažnių naudojimo teises,

b) nustatyti numerių intervalus, kurie turi būti suderinti Bendrijos lygmeniu,

c) suderinti bendrųjų leidimų išdavimo ir individualių radio dažnių arba numerių naudojimo teisių suteikimo tvarką,

d) suderinti II priede nurodytas sąlygas, susijusias su bendrųjų leidimų išdavimu ir individualių radio dažnių arba numerių naudojimo teisių suteikimu,

e) numatyti leidimų arba naudojimo teisių ir su d punktu susijusių procedūrų dalinio pakeitimo arba panaikinimo tvarką,

f) nustatyti įmonių, kurioms nacionalinės reguliavimo institucijos išduoda individualias radijo dažnių arba numerių naudojimo teises, atrankos tvarką, jei reikia, pagal 6b straipsnio nuostatas.

a–d ir f punktuose išvardytos priemonės, skirtos neesminėms šios direktyvos nuostatomis iš dalies pakeisti ją papildant, priimamos taikant 14a straipsnio 3 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Dėl neišvengiamų skubos priežasčių Komisija gali taikyti 14a straipsnio 4 dalyje nurodytą skubos procedūrą.“

2. 1 dalyje nurodytose priemonėse, jei reikia, gali būti numatyta galimybė valstybėms narėms pateikti pagrįstą prašymą suteikti dalinę išimtį iš šių priemonių ir (arba) laikiną nuo šių priemonių leidžiančią nukrypti nuostatą.

Atsižvelgdama į konkrečią padėtį valstybėje narėje, Komisija įvertina prašymą pagrindžiančias aplinkybes ir gali suteikti dalinę išimtį arba laikiną nukrypti leidžiančią nuostatą (arba abi), jeigu dėl to nebus nepagrįstai atidėtas 1 dalyje nurodytų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimas arba neatsiras nepagrįstų konkurencijos ir reguliavimo skirtumų valstybėse narėse.

3. Europos elektroninių ryšių rinkos institucija (toliau – Institucija) gali padėti Komisijai įgyvendinti šio straipsnio nuostatas. Komisija atidžiai atsižvelgia į Institucijos nuomonę, jeigu tokia nuomonė yra parengta, pateiktą pagal Reglamento [] 11 straipsnį.

6b straipsnis

Bendra išdavimo teisių atrankos tvarka

1. 6a straipsnio 1 dalies f punkte nurodytose techninėse įgyvendinimo priemonėse gali būti numatyta, kad Institucija galėtų teikti įmonių, kurioms suteiktos individualios radijo dažnių ir numerių naudojimo teisės, atrankos pasiūlymus pagal Reglamento [...] 12 straipsnį.

Tokiais atvejais siekiant užtikrinti optimalų spektro ir numeracijos išteklių panaudojimą, priemonėse nurodomas laikotarpis, per kurį Institucija atliktų visą atranką, atrankos tvarką, taisyklės ir sąlygos, išsami informacija apie rinkliavas ir mokesčius, kuriuos turės sumokėti radijo dažnių ir (arba) numerių naudojimo teisių turėtojas. Atrankos tvarka yra vieša, skaidriam nediskriminuojanti ir objektyvi.

2. Atidžiai atsižvelgdama į Institucijos nuomonę, Komisija priima įmonių, kurioms bus išduotos individualios radijo dažnių arba numerių naudojimo teisės, atrankos priemonę. Priemonėje nurodomas laikotarpis, per kurį nacionalinės reguliavimo institucijos išduoda tokias naudojimo teises. Priimdama šią priemonę, Komisija laikosi 14a straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos.

(6) 7 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis iš dalies keičiama taip:

i) Įvadinis sakinyss pakeičiamas taip:

„1. Jeigu valstybė narė svarsto, ar apriboti išduodamų radijo dažnių naudojimo teisių skaičių arba ar pratęsti išduotų teisių galiojimo trukmę pagal sąlygas, kurios skiriasi nuo tokioms teisėms taikomų sąlygų, ji *inter alia*:

ii) c papunktis pakeičiamas taip:

„c) paskelbia sprendimą apriboti naudojimo teisių suteikimą arba naudojimo teisių atnaujinimą, nurodyma priešastis,“

c) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Jeigu radijo dažnių naudojimo teisių suteikimą reikia riboti, valstybės narės tokias teises teikia remdamosi atrankos kriterijais, kurie turi būti objektyvūs, skaidrūs, nediskriminuojantys ir proporcingi. Į tokius kriterijus būtina tinkamai atsižvelgti siekiant Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 8 straipsnyje nurodytų tikslų ir laikantis šios direktyvos 9 straipsnyje nurodytų reikalavimų.“

d) 5 dalyje „9 straipsnį“ pakeičiama „9b straipsnį“.

(7) 8 straipsnis išbraukiamas.

(8) 10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1, 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„1. Nacionalinės reguliavimo institucijos, vadovaudamosi 11 straipsniu, stebi ir prižiūri, kaip laikomasi bendrųjų leidimų arba naudojimo teisių sąlygų ir 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų specifinių įpareigojimų.

Nacionalinės reguliavimo institucijos turi įgaliojimą reikalauti, kad elektroninių ryšių tinklus ar paslaugas teikiančios įmonės, kurioms taikomas bendrasis leidimas arba kurios turi radijo dažnių ar numerių naudojimo teises, pagal 11 straipsnį pateiktą informaciją, būtiną patikrinimui, kaip laikomasi bendrojo leidimo ir naudojimo teisių sąlygų bei specifinių 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų įpareigojimų.

2. Jeigu nacionalinė reguliavimo institucija nustato, kad įmonė nesilaiko vienos ar daugiau bendrojo leidimo ar naudojimo teisių sąlygų ar specifinių 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų įpareigojimų, ji apie tai praneša įmonei ir suteikia pagrįstą galimybę per pagrįstą laiką pareikšti savo nuomonę.

3. Atitinkama institucija turi turėti įgaliojimą reikalauti, kad 2 dalyje nurodytas pažeidinėjimas būtų nutrauktas nedelsiant arba per pagrįstą laiką, ir imasi atitinkamų proporcingų priemonių atitikčiai užtikrinti.

Valstybės narės atitinkamoms institucijoms suteikia įgaliojimus atitinkamais atvejais skirti finansines baudas. Apie priemones ir priešastis, kodėl jų

imamasi, nedelsiant pranešama įmonei ir nustatomas pagrįstas laikas įmonei tą priemonę įvykdyti.“

b) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Nepažeisdamos 2 ir 3 dalies nuostatų, valstybės narės suteikia įgaliojimus atitinkamai institucijai prireikus skirti finansines baudas įmonėms už įpareigojimo, nustatyto šios direktyvos 11 straipsnio 1 dalies a arba b punkte arba Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyva) 9 straipsnyje, nevykdymą ir informacijos nepateikimą per pagrįstą laikotarpį, kurį nurodė nacionalinė reguliavimo institucija.“

c) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Rimtų ir pasikartojančių bendrojo leidimo bei naudojimo teisių sąlygų ir specifinių 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų įpareigojimų pažeidimų atvejais, kai šio straipsnio 3 dalyje minėtos priemonės, kurios užtikrintų, kad būtų laikomasi reikalavimų, neduoda rezultatų, nacionalinės reguliavimo institucijos gali nebeleisti įmonei teikti elektroninių ryšių tinklų ar paslaugų, sustabdyti ar atimti naudojimo teises. Veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios priemonės gali būti taikomos pažeidimų laikotarpiu net ir tais atvejais, jei vėliau padėtis buvo ištaisyta.“

d) 6 dalis pakeičiama taip:

„6. Nepaisant šio straipsnio 2, 3 ir 5 dalių nuostatų, jeigu atitinkama institucija turi įrodymų apie bendrojo leidimo bei naudojimo teisių sąlygų ir specifinių 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų įpareigojimų pažeidimus, keliančius tiesioginį ir rimtą pavojų visuomenės saugai ir saugumui bei sveikatai arba sukuriančius dideles ekonomines ar eksploatacines problemas kitiems elektroninių ryšių tinklų ar paslaugų teikėjams, ji gali imtis skubių laikinų priemonių padėčiai ištaisyti dar nepriėmusi galutinio sprendimo. Po to įmonei suteikiama pagrįsta galimybė pareikšti savo nuomonę ir pasiūlyti priemones padėčiai ištaisyti. Jei reikia, atitinkama institucija gali patvirtinti laikinas priemones, kurios galioja ne ilgiau kaip 3 mėnesius.“

(9) 11 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose žodžiai „priedo“ ir „priede“ pakeičiamas „I priedo“ ir „I priede“.

(10) 14 straipsnis pakeičiamas taip:

„14 straipsnis

Teisių ir įpareigojimų dalinis pakeitimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad teisės, sąlygos ir procedūros, susijusios su bendraisiais leidimais ir naudojimo teisėmis arba teisėmis įrengti įrenginius, gali būti iš dalies keičiamos tik objektyviai pagrįstais atvejais ir proporcingai, atsižvelgiant, jei reikia, į specifines sąlygas, taikomas perduodamoms radijo dažnių naudojimo teisėms. Apie ketinimą daryti tokius dalinius pakeitimus turi būti pranešta tinkamu būdu, o suinteresuotosioms šalims, įskaitant paslaugų gavėjus ir vartotojus, turi būti suteikta pakankamai laiko, ne mažiau kaip

keturios savaitės, išskyrus išimtinius atvejus, savo nuomonei apie siūlomus pakeitimus pareikšti.

2. Valstybės narės neapriboja ir nepanaikina teisių įrengti įrenginius arba radijo dažnių naudojimo teisių, kol nėra praėjęs laikas, kuriam jos buvo suteiktos, išskyrus atvejus, kai tai pateisinama ir taikoma pagal atitinkamas nacionalines nuostatas dėl kompensacijos už panaikintas teises.“

(11) Įterpiamas šis 14a straipsnis:

*„14a straipsnis
Komitetas*

1. Komisijai padeda Ryšių komitetas.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 3 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.
3. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.
4. Jeigu daroma nuoroda į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1, 2, 4 ir 6 dalys bei 7 straipsnis, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.“

(12) 15 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

- „1. Valstybės narės užtikrina, kad visa svarbi informacija apie teises, sąlygas, procedūras, mokesčius, rinkliavas ir sprendimus dėl bendrųjų leidimų, naudojimo teisių ir teisių įrengti įrenginius būtų skelbiama ir nuolat tinkamai atnaujinama ir kad ji būtų lengvai prieinama visoms suinteresuotoms šalims.“

(13) 17 straipsnio 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

- „1. Nepažeisdamos Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 9a straipsnio, valstybės narės užtikrina iki 2009 m. gruodžio 31 d. išduodamų leidimų atitiktį šios direktyvos 5, 6, 7 straipsniams ir I priedui vėliausiai iki 2010 m. gruodžio 31 d.
2. Jeigu, taikant šio straipsnio 1 dalį, susiaurėja teisės ar sutrumpėja įpareigojimų galiojimo terminas pagal galiojančius leidimus, valstybės narės gali pratęsti tų teisių ir įpareigojimų galiojimą ne ilgiau kaip iki 2011 m. rugsėjo 30 d., jei tai neturi įtakos kitų įmonių teisėms pagal Bendrijos teisę. Apie tokius pratėsimus valstybės narės praneša Komisijai ir nurodo jų priežastis.“

(14) Priedas iš dalies keičiamas taip, kaip nurodyta šios direktyvos I priede.

(15) Papildoma nauju II priedu, kurio tekstas pateikiamas šios direktyvos priede.

4 straipsnis
Panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. 2887/2000 panaikinamas.

5 straipsnis
Perkėlimas

- (1) Valstybės narės priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki [], įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstą ir tų nuostatų bei šios direktyvos atitikmenų lentelę.

Jos taiko šias nuostatas nuo [...].

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodų darymo tvarką nustato valstybės narės.

- (2) Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų tekstus.

6 straipsnis
Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja [...] dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

7 straipsnis
Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje [...]

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
[...]

Tarybos vardu
Pirmininkas
[...]

I PRIEDAS

Direktyvos 2002/20/EB (Leidimų direktyva) priedas iš dalies keičiamas taip:

(1) Antraštė „Priedas“ keičiama antrašte „I priedas“.

(2) Pirma pastraipa pakeičiama šia antrašte:

„Šiame priede išvardytos sąlygos – tai pats didžiausias sąrašas sąlygų, kurios gali būti nustatomos bendriesiems leidimams (A dalis), teisėms naudoti radijo dažnius (B dalis) ir teisėms naudoti numerius (C dalis), kaip nurodyta 6 straipsnio 1 dalyje ir 11 straipsnio 1 dalies a punkte, ir kurios yra leistinos pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 5, 6, 7, 8 ir 9 straipsnius.“

(3) A dalis iš dalies keičiama taip:

a) 4 punktas pakeičiamas taip:

„4. Numerių iš nacionalinio numeracijos plano prieinamumas galutiniams paslaugų gavėjams, ETNS ir UIFN numeriai bei sąlygos pagal Direktyvą 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva).“

b) 7 punktas pakeičiamas taip:

„7. Asmens duomenų ir privatumo apsauga, būdinga elektroninių ryšių sektoriui, pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/58/EB (Direktyvą dėl privatumo ir elektroninių ryšių)³⁴.“

c) 8 punktas pakeičiamas taip:

„8. Vartotojų apsaugos taisyklės, būdingos elektroninių ryšių sektoriui, įskaitant sąlygas pagal Direktyvą 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva), ir prieinamumo sąlygos neįgaliems paslaugų gavėjams pagal šios direktyvos 7 straipsnį.“

d) 11 ir 16 punktuose „Direktyvą 97/66/EB“ pakeičiama „Direktyvą 2002/58/EB“.

e) Įterpiamas šis 11a punktas:

„11.a Valdžios institucijų ir plačiosios visuomenės ryšių siekiant įspėti visuomenę apie tiesioginį pavojų arba sumažinti didžiulių katastrofų pasekmes naudojimo sąlygos.“

f) 12 punkte išbraukiama „transliacijas plačiajai visuomenei“.

g) Pridedamas šis 19 punktas:

³⁴ OL L 201, 2002 7 31, p. 37.

„19. Atitiktis nacionalinėms priemonėms, įgyvendinančioms Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/29/EB³⁵ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/48/EB³⁶.“

(4) B dalis iš dalies keičiama taip:

a) 1 punktas pakeičiamas taip:

„1. Įpareigojimas teikti paslaugą ar naudoti tam tikros rūšies technologiją, kuriai naudoti suteiktos dažnio naudojimo teisės, įskaitant aprėpties reikalavimus.“

b) 2 punktas išbraukiamas.

c) 4 punkte „atsižvelgiant į nacionalinio dažnių plano pokyčius“ išbraukiama.

d) 7 punktas pakeičiamas taip:

„7. Savanoriški įsipareigojimai, kuriuos įmonė prisiėmė gaudama naudojimo teisę taikant konkurencinę ir lyginamąją atrankos procedūrą.“

e) Įtraukiamas šis 9 punktas:

„9. Įpareigojimai, būdingi eksperimentiniam radijo dažnių naudojimui.“

(5) C dalies 8 punktas pakeičiamas taip:

„8. Savanoriški įsipareigojimai, kuriuos įmonė prisiėmė gaudama naudojimo teisę taikant konkurencinę ir lyginamąją atrankos procedūrą.“

³⁵ OL L 167, 2001 6 22, p. 10.

³⁶ OL L 157, 2004 4 30, p. 45.

II PRIEDAS

I Direktyvą 2002/20/EB (Leidimų direktyva) įtraukiamas šis II priedas:

„II PRIEDAS

Sąlygos, kurios gali būti derinamos pagal 6a straipsnio 1 dalies d punktą.

- (1) Sąlygos, nustatytos radijo dažnių naudojimo teisėms
 - a) radijo dažnių naudojimo teisių trukmė,
 - b) teritorinė teisių apimtis,
 - c) galimybė perduoti teises bei su jomis susijusias sąlygas ir procedūras kitiems radijo dažnių naudotojams,
 - d) naudojimo mokesčio, taikomo radijo dažnių naudojimo teisėms, nustatymo metodas,
 - e) kiekvienai įmonei suteikiamų naudojimo teisių skaičius,
 - f) I priedo B dalyje išvardytos sąlygos.
- (2) Sąlygos, nustatytos numerių naudojimo teisėms:
 - g) numerio (-ių) naudojimo teisių trukmė,
 - h) teritorija, kurioje jie galioja,
 - i) bet kokios specifinės paslaugos arba bet koks naudojimas, kuriems reikia rezervuoti numerius,
 - j) naudojimo teisių perdavimas ir perkeliamumas,
 - k) naudojimo mokesčių, jei jie taikomi numerių naudojimo teisėms, nustatymo metodas,
 - l) I priedo C dalyje išvardytos sąlygos.“